

raiguer

**POPULARS
D' INCA '84**

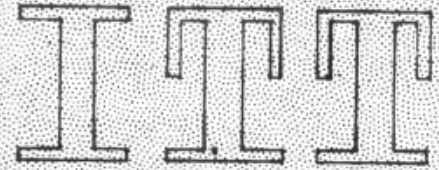

DOSSIER: XSEGURETAT
CIUTADANA

R

ZANUSSI

SONY

E

ELECTRODOMESTICOS

M

LAMPARAS

ARTICULOS REGALO

VIDEO CLUB BETAMAX y VHS

A

VIDEO SONY

VIDEO y TV COLOR ITT

comerc, 7 y 18 - tel. 501496 -

INCA

SUMARI.

EDITORIAL	pàg. 3
CARTES OBERTES	pàg. 4
OPINIO: Críticamente satisfecho. Carlos Martín.	pàg. 5
MUNICIPAL: Juguem al Truc de l'Ajuntament.	pàg. 6 i 7
CAP DE CANTO.	pàg. 9
LODE: La polèmica que no acaba	pàg. 10 i 11
LABORAL: Reflexa la comarca d'Inca	pàg. 12 i 13
LINIA CALENTA: Marí del Mar Bonet	pàg. 14 i 15
INCA DAVANT L'INQUISICIO/3 Per Ramon Rosselló.	pàg. 16 i 17
DOSSIER: INCA CIUDAD CON LEY	pàg. 18 a 22
PLAÇA DE "TOROS"	pàg. 23, 24 i 25
PLANA VERDA. Agricultura	pàg. 26
MARC FERRAGUT	pàg. 27
FENT CAMI PER LA PAU	pàg. 28
ES RAIGUER. Selva i Biniamar	pàg. 29
ESPORTS	pàg. 30 i 31
CULTURA: Poesia	pàg. 32
Signatura	pàg. 33
Llibres.	pàg. 34
Crítica Exposicions	pàg. 35 i 36
Joan Sastre (Beca d'estudis Ciutat de Palma).	pàg. 37
POPULARS D'INCA/84	pàg. 38 i 39

EDITORIAL

'Subvencions'

La subsistència de la "premsa forana" és ben difícil degut, bàsicament, a l'alt cost de les publicacions (paper, despeses d'impremta...), a la manca d'ajudes oficials i al poc hàbit de lectura. Això, repetit fins al cansament i la reiteració no és notícia i a la nostra revista no ho haguéssim comentat mai.

Dissortadament, un tema tan important per a nosaltres com és la pròpia supervivència és tractat per altres amb frivolitat esfereïdora. Ens estam referint en concret al "Diario de Mallorca", que a la seva columna "El galliner" publicà un comentari sobre la "premsa forana" a Inca titulat "De la premsa del Movimiento a la Prensa del Ayuntamiento". Allà anunciava qu RAIGUER ha sol·licitat de l'Ajuntament d'Inca una subvenció i que tal ajuda, cas d'aprovarse, coartaria la nostra llibertat d'opinió. Tan arriscada suposició era complementada amb una sèrie de comentaris de dubtosa gràcia sobre un suposat monopoli de la "progresía de Inca" sobre RAIGUER.

El que és cert és que la revista ha demanat al nostre Ajuntament mitjançant la pertinent instància, que publicàs un anunci a les nostres pàgines.

Aquest anunci no ha estat autoritzat encara, i per això és extraordinàriament arriscat suposar que coartarà la nostra llibertat. I més encara tenint en compte que la línia de RAIGUER ha corregut per camins d'independència evident.

Per altra banda, y al cintrari, el "Diario de Mallorca" no pot presumir en absolut d'independència, compromès com ha estat sempre amb els grans interessos empresarials i el gran capital mallorquí. Políticament, la línia d'aquest diari ha estat un temps clarament compromesa amb el partit "Unión de Centro Democrático". Durant aquella època l'esmentat mitjà de comunicació rebé publicitat, com la que ara negociam, d'institucions dominades per UCD: Consell Insular de Mallorca, Consell General Interinsular, ...Al mateix temps no podem dir que el periòdic fos crític amb UCD. A part del fet que l'Estat també contribuïa a la solidesa d'aquesta empresa amb profitoses subvencions de l'erari públic. Subvencions, en tot cas, molt més important que la que "denuncia" el rotatiu ciutadà.

Actualment el "Diario de Mallorca" continua lligat als interessos empresarials de coneguts banquers i empresaris turfstics, dels quals és insubornable defensor.

Els responsables del diari farien bé a vigilar allò que publiquen i a tenir un poc més de respecte cap a unes publicacions que ja tenen suficients problemes. I més si empen arguments tan inaudits. ¿Acceptaria "Diario de Mallorca" que diguéssim que està subvencionat per l'Ajuntament de Palma, pel simple fet de rebre'n publicitat? Condiciona això en cap sentit la seva línia editorial?

Hem d'afegir finalment un detall: RAIGUER va creure en l'elegància d'En Pep Gall, antes de l'article que comentam, i li sol·licità una rectificació. Vàrem cridar a una porta equivocada.

RAIGUER - Revista núm. 4 - Any II - Abril 1984.

Redacció i confecció: Maria A. Viñuelas, Margalida Llobera, Xisco Mulet, Joan Ramis, Antoni Mercader, Nena Ferrer, Biel Amer, Patricio Candia, Gaspar Salom, Pepa, Paula Valriu.

Col·laboradors: Gabriel Serra, Ramon Rosselló, Miquel Puigserver, Joan Buades, Joan Rallo, Pep Mayans, Pep Ll. Mulet, Joan M. Rosa, Miquel Rosselló.

Supervisió lingüística: Catalina Valriu i Sebastià Lladrés.

Fotografia: M.A. Quetglas i M.A. Melià.

Administració: Pepa i Margalida Llobera

Publicitat: Olga Cadavid. Tn. 50 25 40

Composició: Charo Fuster.

Director Periodista: Josep Ma. Ramis.

Inca Dep. Legal P.M. 690-1983 - Imprès a Edicions Manacor S.A.

Direcció Bisbe Llompard, 123-2o. Tn. 50 25 35 - Apartat 302 - Inca.

Cartes obertes

A VOLTES AMB L'AIGUA

Per si els regidors de l'Ajuntament d'Inca no ho han vist, a Mallorca ha plogut moltíssim les darreres setmanes. L'aigua de Palma ja no és salada com en temps de sequedat. Els torrents pareixen rius. Els camps d'Inca tenen un moll que dóna gust. Els pous tornen omplirse i... a les cases particulars vé tan poca aigua com sempre. Me mor de ganes per sebre quines noves excuses s'inventen els qui haurien d'arreglar aquesta vergonya.

ANTONI RAMIS

EL MONUMENT ALS CAIGUTS

Veig que al vostre darrer número donau una felicitació al batle Pos per la retirada del monument als caiguts en el ban nacional durant la darrera guerra espanyola. Jo no voldria negar la felicitació al consistori municipal que després d'uns

anys de democràcia s'ha atrevit a donar la passa. Tans sols voldria fer pensar al ciutadà sobre la cautela amb la qual s'ha fet això.

Per llevar el monument, que per cert, encara no s'ha llevat, ha estat necessari l'acord de tots els grups amb representació i encara hi ha hagut elements contraris a aquesta mesura. El monument en realitat, és una afronta per als demòcrates d'Inca, i hauria de romandre oblidat en el cementeri o en la pedrera des de fa molt temps. La por amb la qual actuen els polítics a Inca és de vegades desesperant i sembla que tenen por a prendre mesures massa avançades. Jo recordaria que a un estat democràtic ells tenen el poder per delegació del poble i han de governar. Han de prendre decisions. Que s'equivoquin és una altra cosa, però el poble espera que qualcú actuï d'una vegada a Inca.

GABRIEL PUIG

TOT ES SEGONS EL COLOR. (*)

A l'amic Andreu París,
missèr i membre del PSOE

Benvolgut amic Andreu:
actues com a polític
i t'has convertit en crític
defensant al partit teu.
Promet que no me sap greu
sabent que l'oposició
té per costum dir que no
al grup de la majoria;
una altra cosa seria
si ella tingués el timó.

¿No resulta divertit
que no mantenguis la calma
sabent el que passa a Palma,
a Barcelona o Madrid?
On comanda el teu partit
a tota l'oposició
la tenen a un racó
sense donar explicacions.
¿Saps tu per quines raons
no intenten canviar-ho?

ANTONI PONS
portaveu de la
majoria municipal.

(*) Resposta a l'article "Estirada d'orelles al batle"
publicat en el nombre 3 de "RAIGUER"

PP

tot temps®

fundada l'any 1947

botigues especialitzades en alta confecció

OMER, 19	INCA	100057
CONQUISTADOR, 8	PALMA(1)	2113631
JAIM, III, 26	PALMA(12)	211324

Carlos Martín Plasencia (*)

OPINIO

Críticamente satisfecho

En la visita que recientemente realicé a Inca pude comprobar el estado de la seguridad ciudadana en la ciudad, así como el grado de coordinación entre las fuerzas de la Guardia Civil y la policía municipal. He de reconocer mi satisfacción por ambos extremos. La colaboración entre la Benemérita y la policía de Inca me pareció excelente y las noticias sobre la evolución de la delincuencia desde diciembre son altamente satisfactorias.

Mi visita se insertó dentro de un programa de encuentros habituales para tratar cuestiones de seguridad ciudadana y comprobar el estado de coordinación entre las fuerzas de seguridad, policías municipales y Guardia Civil. Reuniones similares he mantenido en Palma, Ibiza, Menorca, Calvià, Manacor y ahora en Inca.

El problema en esta ciudad es el de la delincuencia menor y las pandillas que se dedicaban a ellos han sido controladas, con lo que, salvo en esporádicas ocasiones, puede decirse que se han erradicado estos delitos.

En Inca fui informado por el desaparecido concejal Boix del próximo incremento en seis plazas de la plantilla de la Policía municipal y aunque no soy partidario de echar las campanas al vuelo pienso que las condiciones son buenas y el tema está controlado.

A pesar de esto me niego a hablar de porcentajes porque estos son engañosos. Por otra parte la delincuencia menor crea inseguridad aunque los daños materiales son mínimos. Como dice el refrán cada cual cuenta de la feria según le fue en ella y las víctimas de estos pequeños robos acusan lógicamente el daño que se les ha infligido.

Soy partidario de tratar los temas con objetividad y contemplando la situación en conjunto puedo decir que estoy críticamente satisfecho y que por ello propongo como meta aun, trabajar para mejorar la situación.

(*) Gobernador Civil de Baleares.

ASSEGURANCES

ASSESSORAMENT
ECONÒMIC I
CONTABLE

Sant Bartomeu, 3 Tfn. 504988

Es
Mali nou
.BAR
.JOC/ RECREATIUS
selva

LABO
caza·pesca·deportes

bernardo salas, 17/tel. 500721
inca/mallorca

juguem al truc de l'ajuntament!

La mort d'En Ramon Boix ha obligat a una reestructuració de l'equip d'Unió Mallorquina que comanda a l'Ajuntament. En Boix era el president de la comissió de Govern i com a tal es cuidava de parcel·les tan importants com el trànsit, la policia municipal, etc. A Boix se li reconeix una bona feina i la seva substitució ha creat greus problemes per la manca d'homes capacitats entre els regidors d'UM.

El batle, Antoni Pons, que encara té clar allò de "Unió Mallorquina a Inca som jo", veu que cada vegada més qui prenen les decisions a l'Ajuntament són N'Angel Garcia, en Miquel Payras i el seu grup. I com que no se'n fia, d'ells, i menys encara de la direcció d'UM de Palma, ha aprofitat l'ocasió per col·locar un dels "seus" en el càrrec d'En Ramon Boix: es tracta de N'Antoni Mar-

truc!

REESTRUCTURACIO MUNICIPAL

torrell, un dels homes de l'Associació de Veïnats de Crist Rei i uns dels protagonistes de la maniobra política que va desbancar n'Antonio Caballero i altres comunistes d'aquesta associació i va assegurar el seu control al batle abans de les eleccions. N'Antoni Martorell és un home amb molta capacitat de treball i era fins ara el delegat de guarderies. Ells no és naturalment l'home més indicat per a un càrrec de tanta responsabilitat, però és evident que al grup d'Unió Mallorquina "no n'hi ha més". Allò que es preveu és que el qui dirigeixi aquesta comissió no serà el mateix Martorell sinó el braç executor de les decisions dels cervells grisos de la majoria.

I això no és tot. La majoria està encara més preocupada perquè l'home que ha entrat com a regidor per ocupar la vacant d'en Ramon Boix, en Miquel Femenias no aportarà més capacitat política, necessària en aquests moments, sinó

gura decorativa.

Per tant hem de concloure que la mort d'en Ramon Boix ha descobert el delicat equilibri del grup majoritari a l'Ajuntament.

Joan Llabrés, que pareixia el més indicat per ocupar aquest càrrec, que no exigeix massa capacitat política però sí molta capacitat d'acció, és ja president de la important comissió de serveis i, a més, el batle el té "marcat" d'ençà que en el conflicte dels placers es va posar al costat del grup comandat per N'Angel Garcia i en Miquel Payras. En Llabrés sent col·mades per ara les seves apetències polítiques, ja que ara duu a més de la comissió de serveis, la delegació de la Tercera Edat i la Residència de Vells.

retruc!

EL NOM
DE L'ESCOLA
INDUSTRIAL

Una absurda i innecessària polèmica s'ha organitzat amb la decisió presa per l'ajuntament a un ple de demanar a l'Institut de Formació Professional que es posi per nom oficial el de Marc Ferragut. La proposta, la va fer el grup d'Unió Mallorquina i va ser aprovada amb l'abstenció del PSOE i el vot negatiu del PSM.

Es evident que l'Ajuntament està en el seu dret de demanar això. L'Institut està en el seu dret d'entendre que l'Ajuntament s'esta ficant en els seus assumptes interns. Donat això per entès, una sèrie de circumstàncies, s'han encadenat per fer desitjar que s'oblidi aquest desgraciat assumpte com més prest millor, i podríem començar la desafortunada redacció de l'ordre del dia del ple municipal: "Propuesta del grupo municipal de "Unió Mallorquina" de assignar el nombre de Marc Ferragut a la Escuela de Formación Profesional".

El mateix dia del ple una representació de l'Escola Industrial va visitar el batle, i aquest els va fer la promesa que l'assumpte quedaria damunt la taula i que llegiria un comunicat que ell mateix el va proposar que redactassin. El batle en conclusió va fer unes dissortades acusacions en glosal al col·lectiu de l'Institut de Formació Professional amb la intenció d'implicar la vàlua d'en Marc Ferragut per donar nom a l'institut, maniobra massa subtil per convencer ningú. El tema va arribar fins i tot a un intercanvi de correspondència entre el batle i el director provincial del Ministeri d'Educa-

ció Andreu Crespi.

El batle va rompre la seva promesa. Per què? No serà que el seu grup el va cridar a l'ordre? Molt greu degué ésser la cosa si va haver incomplir la paraula donada feia poques horas. ¿Es conscient el Sr. Pons de la pèrdua de credibilitat davant el poble? que darrerament produeixen les seves decisions?

val nou!

**342 MILIONS:
DON ES TREURAN?**

El pressupost municipal puja aquest any a 342 milions de pesetes i això suposa un 20 per cent -57 milions és- d'augment, respecte als 285 milions de pesetes de l'any passat. En Miquel Payeras, tinent de batle responsable de la comissió d'Hisenda ens diu que no pujaran cap impost durant aquest any 1984. I d'on es treuran aquests 57 milions de més? Fàcil, ens diu en Payeras, "implantarem una gestió diferent en el cobrament dels impostos". Dit amb paraules clares, a partir d'ara els qui no pagaven hauran de pagar i

així no farà falta augmentar els impostos per ara.

Quin bullit ha de tenir l'ajuntament en el cobrament dels impostos, per treure 57 milions més sense pujar-los, només cobrant als qui no pagaven?

joc fora!

I l'oposició: L'oposició, res de res. A més d'estar sotmesa a l'ostracisme i la desconfiança més absoluta per part de la majoria, el que és cert és que no tenen ni la capacitat ni les ganes per tenir una participació activa dins la vida municipal. Les propostes de l'oposició als plens han estat molt escasses i les conversacions entre els distints grups de l'oposició per convocar plens extraordinaris per acord entre ells, s'han quedat en simples conversacions. Fins i tot en Ramon Figuerola, que ha tingut qualque intervenció bastant encertada i sembla el més capacitat per fer una bona labor a l'oposició, està incomprendiblement apatat.

Es evident que el nivell general del consistori anterior era bastant més alt que el d'aquest. Es cert també que no s'entenien, però aquest representa realment el triomf de la mediocritat.

Kuan ramon

rosella

llenceria
brodats

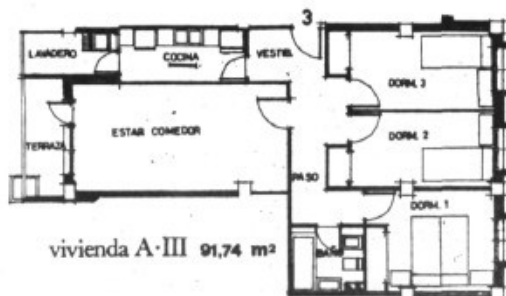
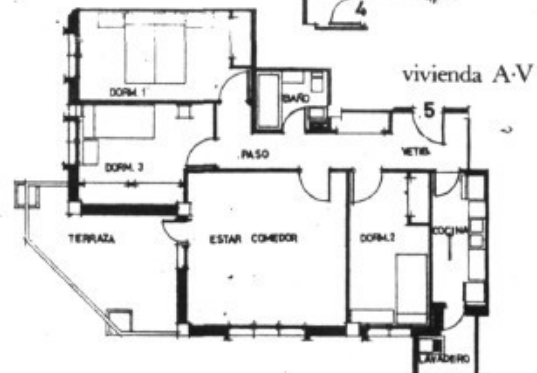
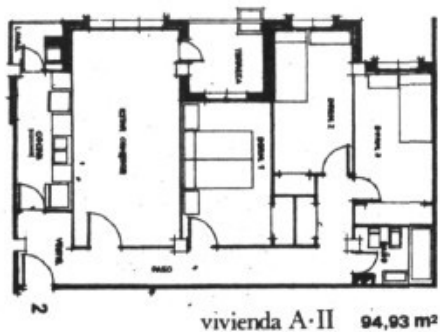
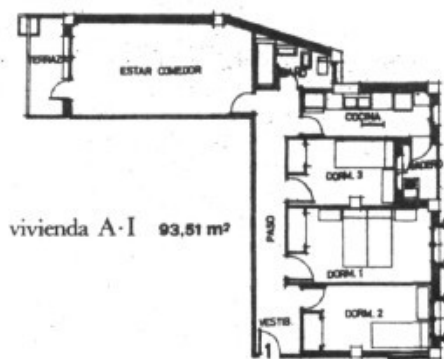
carrer major, 20 -inca

OPORTUNIDAD

ULTIMOS PISOS A PRECIOS INCREIBLES en calle Ibiza / Mostazaf.

Por el precio de un alquiler compre un piso con escritura ante Notario

Precio total 2.500.000 ptas. - 400.000 ptas. al firmar la escritura ante notario - 1.600.000 ptas. hipoteca (Caixa) a 20 años
las 500.000 ptas. restantes a convenir

OTRA OPORTUNIDAD DOS ULTIMOS PISOS en Gran Via de Colón nº 22

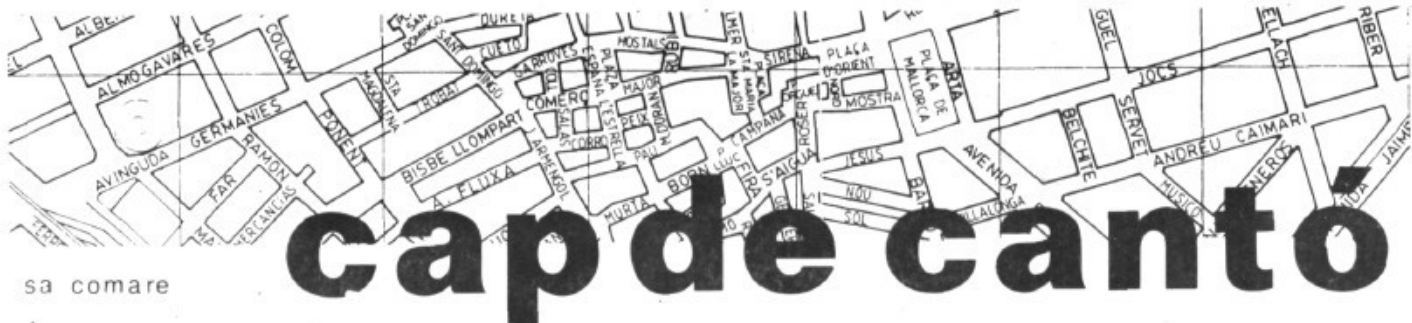
2 ATICOS DE 160m² - 3 dormitorios - 1 baño - salón comedor - cocina y lavadero

PRECIO TOTAL: 5 millones. HIPOTECA: Caja de Pensiones. 3 millones en 20 años. RESTO: de 2 millones, 1 al escriturar ante Notario; el otro millón, a convenir.

VENDE S A G P I. Teléfono: 531056 (Pto. Pollensa) de Jueves a Sábado (de 9 a 12 y de 4 a 8).

2328001 (Barcelona) de Lunes a Viernes (de 10 a 1 y de 5 a 8 1/2).

2328161

cap de canto

sa comare

□ Felicitament el **Carnaval** torna a recuperar el caire lúdic i juganer que mai hauria d'aver perdut; en aquests dies qui més qui manco pot aprofitar per donar via lliure a tantes i tantes agressivitats reprimides al llarg de l'any. Es per això que les **Carnestoltes** donen peu a moltes situacions gracioses i fins i tot grotesques. Des d'aquell que pensa que cadascun és desfressa d'allò que voldria esser fins el que creu que una bona rialla cura més d'un maldecap.

Indiscutiblement una de les disfresses més encertades fou la del **"Rei de Bastos"**, que guanyà el primer premi al ball del Mercantil el darrer dissabte de Carnaval, no oblidem tampoc els simpàtics siurells que quedaren en segon lloc. Però un dels més afortunats fou el de **una locutora de la Balear** que sortí de monja. Aquesta comare recorda la pel·lícula de **Pedro Almodovar** "Entre Tinieblas" on sortien una colla de monges molt simpàtiques i que potser encaixarien amb l'esmentada disfressa: **Sor Víbora, Sor Rata de Callejón, Sor Estiércol...** de quina d'elles anava disfressada la simpàtica locutora?

□ I per cer que l'esmentada locutora s'ha oferit a qualque emisora de ràdio de **Ciutat**. L'ofertament ha estat tot d'una rebutjat pels directors dels mitjans esmentats, els quals s'han cuidat com de caure d'acceptar l'ofertament d'aquest **"dechado de virtudes"** periodístiques. Unaltre pic serà **"gallineta"**.

□ I la gent de l'Ajuntament, de què anava desfressada? Per favor, ells són massa seriosos i massa importants com per posar un poc de sentit de l'humor a la seva vida. Ni tant sols els pilotes i bufons oficials dels regidors es desfressaren. Però com sempre el senyor **Buades**, "cantoner Major" per excel·lència va donar la nota en el repartiment de premis al ball del **Mercantil**. Convidà tots els presents a xampany, amb l'alegria lògica de tothom... passà una hora, en passaren dues, varen tancar el local i la gent es quedà sense tastar l'espumós promès pel regidor **d'UM**. Com a bon polític el sr. Buades promet allò que no pot complir. Quan n'aprendrà? o millor dit, quan aprendrem a no fiar-nos-en?

□ Llibertat sí, llibertat no, LODE sí, LODE no. A la nostra escola de cada dia. Però llibertat per a qui? I per a què? Deim això perquè nosaltres pensàvem que a l'any 84 qualque cosa havia canviat d'ençà d'aquell temps on a més de les matèries d'estudi també ens imbuïen d'altres històries que millor haurien encaixat dins el cinema "negre" o "de terror" —que mai ha estat autoritzat a menors de 18 anys—. Idè no! Vet ací que encara hi ha algun "ensenyant" que no té altra cosa millor a fer que parlar als al·lots de condemncions eternes, dimonis, infants enduits pels mals esperits si no fan bonda i un llarg etcetera. I en vols de petits amb el cap ple de bubotes fins a perdre la son i passant males nits! Més que llibertat per seguir torturant d'aquesta manera el que ens cal és llibertat per poder evitar aquests fets aberrants.

□ Quan s'arreglarà la carretera de **Sineu**???????

□ Com veis aquest número de **RAIGUER** ha augmentat de pàgines respecte als anteriors. Es un esforç que es mereixen els nostres lectors, cada vegada més nombrosos. Malgrat encara n'hi hagi molts que pensen que això de **RAIGUER** és una aventura i un disbarat n'hi ha d'altres —com per exemple els redactors de la revista **MANACOR**— que no tenen tants de prejudicis. Els esmentats companys ens han publicat a la seva revista l'entrevista amb **Jimmy Jiménez-Arnau**. Gràcies!

□ El mes passat dimitia del seu càrrec com a president de l'Associació de Comerciants d'Inca el senyor **Pep Buades** —sempre ell!— dient que ja estava cansat. Ara, un cop elegida la nova junta trobam que entre els vocals hi figura una **FILLA SEVA**, que segurament es presentà per seguir de prop les realitzacions de la nova junta i perpetuar així el control de l'Associació. L'ombra de l'íclit Buades planeja damunt l'Associació de Comerciants. Desitjam al sr. Garcia, president nou, sort en la seva gestió.

□ L'Ajuntament va de ver: de genial podem calificar la plantació d'arbres realitzada aquests dies i que respon a la necessitat de fer alguna cosa abans d'acabar el mandat i tenir algun fet per poder tornar a demanar el vot. Mentre a **Inca** queden pendents temes tan importants com l'ordenació urbana, el problema de l'aigua, el polígon industrial, el cementiri, la situació d'esclerosi cultural, la manca de places escolars... i tantes altres que podríem anomenar. Francament, la sembrada d'arbres és molt bé però ens sembla una forma massa fàcil de fer moralisme. Pòts, no equivoquem.

Lode :

LA POLEMICA QUE NO ACABA

Les Corts espanyoles ja l'han aprovada, amb algunes esmenes de la minoria catalana al projecte original socialista. El grup popular ha interposat a continuació recurs d'inconstitucionalitat.

Des de "Raiguer", tomam sobre la Lode, per exposar i comparar les crítiques que entenem com a fonamentals que els seus adversaris li fan, amb la lletra de la pròpia llei. Pretenim senzillament exposar amb dues coses, i facilitar als interessats en el tema la seva presa de postura a favor o en contra.

CRITQUES A LA LODE:

1. LLIBERTATS.

"La llei ataca el dret constitucional de poder escollir el tipus de formació moral o religiosa que estigui d'acord amb les nostres conviccions". (Carmen Alvear, presidenta Conferència Catòlica de Pares de Família).

"La llibertat dels pares a triar l'educació dels seus fills sense impositions de cap casta continua essent formal o abstracta". (Jaume Genovart Font, Director col·legi Beat Ramon Llull d'Inca i delegat de la FERE).

"Amb la Lode no es reconeix el dret de la família a un tipus d'educació sinó que ofereix una escola pública i única i això és un assalt frontal a la llibertat d'ensenyament. (Angel Martínez Fuertes, President de la CECE, Confederació Espanyola de Centres d'Ensenyament).

2. CONSELL DE CENTRES:

"No crec que el Consell Escolar de Centre sigui efectiu, entre altres coses, per les seves excessives facultats". (Victoriano Martín, Director de La Salle d'Inca).

"Donada la composició i competències del Consell Escolar del centre concertat, l'entitat titular té seriosament retallada la seva llibertat en el nomenament del director, en la selecció i acomiadament del professorat i les entitats titulars difícilment podran assegurar el caràcter propi dels seus centres. Aquest projecte de llei obre el camí per convertir els centres privats en públics". (Francisca

LA LODE DIU:

"Tots els espanyols tenen dret a una educació general bàsica o formació professional de primer grau" (art. 1), "i els pares o tutors tenen dret a escollir un centre docent distint dels públics, on els seus fills rebin la formació religiosa i moral d'acord amb les seves conviccions" (art. 4).

"Per al sosteniment de centres privats amb fons públics (aquests centres són denominats centres concertats) s'establirà un règim de concerts al qual podran acollir-se aquells que imparteixen l'educació bàsica. (art. 47).

"Els centres privats concertats tenen l'obligació d'impartir gratuïtament l'ensenyament al nivell d'E.G.B. (art. 51).

"Els titulars dels centres privats tendran dret a establir el seu propi caràcter als centres. (art. 21).

"Els professors, els pares d'alumnes i, en el seu cas els alumnes, intervendran en el control i gestió dels centres concertats mitjançant el Consell Escolar de Centre" (art. 55).

"El Consell Escolar estarà constituït per:

- Director.
- Tres representants del titular del centre.
- Quatre professors.
- Quatre pares o tutors.
- Dos alumnes.
- Un membre del personal administratiu i de serveis.

El Director dels centres concertats serà designat previ acord entre el titular del centre i el Consell Escolar. En cas de desacord, el titular propo-

Vaquer, Directora del col·legi Sant Vicenç de Pau d'Inca).

"Els protagonistes de la Lode són els nins i, tal com estan les coses, quedaran molt manipulats". (Margarida Pons, Directora del col·legi "Pureza de María" d'Inca).

"La Lode impedeix el legítim dret de gestió al titular del centre educatiu i estableix un sistema autogestionari. Així s'arriba a un tipus d'educació amb uns objectius que canviaran d'un any a l'altre (segons la composició dels òrgans de govern". (Pedro Ballester del Rey, Director del col·legi "Llevant").

En la manifestació de Madrid, els mallorquins donaren la nota: per a la protesta res millor que una bona ensalmada. Entre els manifestants de casa el director del col·legi Beat Ramon, Lluís,

sarà una terna (tres professors) al Consell Escolar. (art. 5.1).

"Per proveir les vacants de professors el Consell Escolar i el titular del centre establiran els criteris de selecció en base als mèrits i capacitat.

El Consell Escolar designarà una comissió de selecció integrada pel director, dos professors, i dos pares d'alumnes. L'Acomiadament dels professors haurà de ser aprovat també pel Consell" (Art. 60).

En cas de conflicte entre el Consell Escolar i el titular del centre, es constituirà una comissió de conciliació per resoldre'l. Només en cas de persistir encara el desacord, l'Administració educativa decidirà la qüestió". (art. 61).

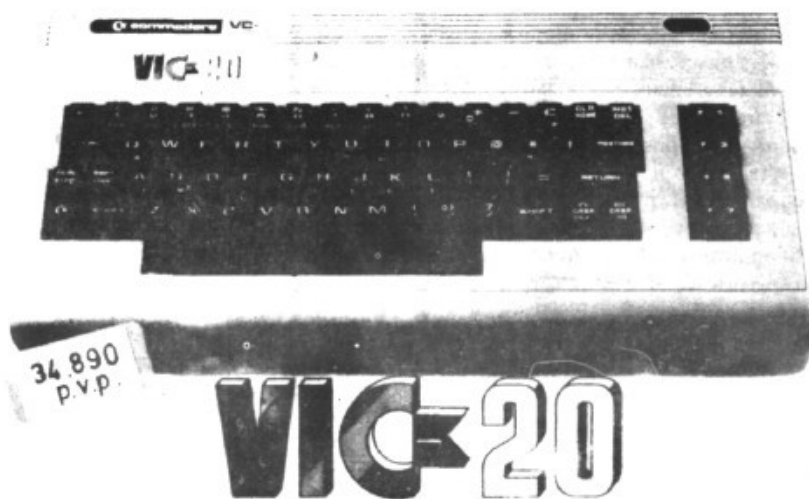
"Pel que fa a l'admissió dels alumnes, es registrarà pels següents criteris: nivell de renda familiar, proximitat del domicili, i existència de germans matriculats al centre". (art. 20). "El Consell Escolar garantirà el compliment de les normes generals sobre admissió d'alumnes". (art. 57)

"El Consell Escolar tindrà les següents competències econòmiques: aprovar el pressupost a proposta del titular del centre i proposar a l'Administració l'autorització per establir percepcions complementàries als pares dels alumnes amb fins educatius extra escolars" (Art. 57).

J. RAMIS - G. SALOM

FOTO ESTUDIO

ALEXANDRO

FOTOS CARNET AL INSTANTE
REPORTAJES FOTOGRAFICOS
Y EN VIDEO

NOVEDAD: RETRATOS EN
BLANCO Y NEGRO

REPRODUCIMOS FOTOS
ANTIGUAS

EL ORDENADOR FAMILIAR CON COLOR Y SONIDO.

PUNTO DE VENTA AUTORIZADO

ALEXANDRO C/ Pau, 42 - INCA

Reflex a la comarca d'Inca d'una situació general.

Conveni, Reconversió, un dret Constitucional trepitjat

Introduïrem el tema al número anterior de la nostra revista, i com avançàvem, l'hem seguit d'aprop, per tornar ara a agafar el fil i veure l'evolució que de llavors ençà ha tengut.

Recentment va ésser ratificada la plataforma reivindicativa pels delegats dels treballadors. D'altra part, contactes preliminars entre patronal i sindicats han tengut com a objectiu decidir a on haurà de tenir lloc la negociació, punt que ha suposat les primeres discrepàncies. I això, sense haver entrat encara en matèria! Però tenen explicació aquestes desavinences primerenques: es tracta d'entrar amb força i posar en joc elements per anar amollant i estirant des del primer moment.

Pel que fa als temes de fons —ja comentats com deim al número anterior— l'ambient que es respira és de reserva, ja que sembla que serà la duresa qui definirà aquest conveni. Duresa i reserva que no tenen res de casuals. Quan els mitjans de comunicació ens mostren una actualitat carregada de desacords greus de principi, declaracions contradictòries, vagues i manifestacions en gran escala arreu de tot l'Estat, a distints sectors de la producció, convé demanar-se i analitzar per què és així.

Un repàs de les forces que intervenen en aquesta situació ens dona el següent quadre: d'una banda un empresariat que manifesta estar en forta crisi, i no poder absorbir increments de costos (dels quals els sous no són els manco importants), ni tampoc ampliar el seu mercat o les seves vendes, ni —en conseqüència— estar en condicions d'ocupar més mà d'obra. És aclaridor en aquest sentit indicar que, si bé no a nivell oficial, sí a nivell de comentari, aquest empresariat s'ha manifestat repetides vegades partidari de reduir fins i tot el número de treballadors fixos en

plantilla i substituir-los per eventuals. Panorama aquest prou negre i gens esperançat.

D'altra banda els treballadors es troben amb una pèrdua constant de poder adquisitiu cada vegada més acusada i amb problemes socials molt amplis. Per exemple: deficient assistència sanitària, quan la seguretat social és més cara que les assegurances privades). Amb això ens referim als qui tenen feina. Dels qui no en tenen, ja és sabuda la incertesa en què viven i la precària situació en què es troben.

Al mig hi ha els poders públics, especialment el Go-

vern que tracten de fer d'àrbitres. Com a conseqüència, és aquí on graviten y cinvergeixen les pressions. Les grans pressions dels qui intenten augmentar els seus marges de benefici o en tot cas ser afectats en la menor mesura possible pels nous ajustaments econòmics per al nou exercici. I també les grans pressions dels qui volen sortir de l'estretor i sobretot exigeixen el dret a la feina que la situació actual els nega en molts de casos. Tenim devers el milió sis-cents mil aturats segons les darreres estadístiques oficials).

Els resultats dels desacords i les pressions, els contemam més amunt.

Aquest estat de coses significa per al Govern el risc de no complaure ni a uns ni als altres si es vol mantenir com a punt d'equilibri, o veure's forçat a prendre partit clarament a un moment donat per una de les parts, per donar-li satisfacció i comptar així amb qual suport. Els sindicats ja han acusat agrament el Govern d'haver-se inclinat del costat dels empresaris, i haver abandonat la classe treballadora, que comptaria únicament ara amb les seves pròpies forces i capacitat de mobilització.

Tot això té la seva resonància a la nostra comar-

boutique

infantil

BORN, 6

Tel. 50 14 05

INCA

ca, que coneix els mateixos mals que acabam de referir. Per tant deim que no és casual que es prevegi una negociació molt dura en el calçat. Però, endemés, hi ha una sèrie de característiques pròpies d'aquesta indústria i de la nostra comarca que particularitzen tota la situació i que mereixen comentari més detallat en una propera ocasió.

FACTORS EXTERNS QUE INCIDIRAN DAMUNT EL CONVENI

N'hi ha dos de molt importants:

—Reconversió del sector del calçat.

—Equiparació salarial de les dones amb els homes.

Deim que són factors externs perquè no s'inclouen en els punts que tractarà el conveni, però no hi ha dubte que hi estan molt relacionats i que hi influiran, tant pel seu contingut com per la seva negociació paral·lela al mateix temps.

Si en referim a la reconversió, hem de dir d'entrada que, després d'una etapa en què tampoc el Govern actual pareixia voler o poder dedicar massa atenció al sector del calçat, —i després de l'agitació social desencadenada per tot arreu pel seu "oblit" del bon costum que sempre ha estat conservar amb els afectats— sortosament, el Poder Executiu ha girat els seus ulls cap a la nostra indústria.

Podria significar quelcom vertaderament decisiu.

Dependrà de la voluntat real que hi hagi d'afrontar

el tema amb decisió i encert. De moment, s'intenta per mitjà de converses consultives entre el Govern-àrbitre, i les dues forces en lliça, CC.OO, U.G.T. i U.S.A. d'un costat i F.I.C.E. de l'altra, per estudiar la qüestió. Per cert el nom assignat no és "reconversió" sinó "mesures d'ajuda per a la promoció del sector del calçat". Títol que, almenys, sona molt bé i que correspon a un estudi detallat elaborat pel Govern, presentat durant la darrera reunió d'aquestes converses preliminars. Actualment els interessats l'estan analitzant. També aquest tema pensam que mereix un comentari ade-

quat —és a dir, més extens— a un proper número, tenint en compte l'abast dels temes que contempla.

Per ara deixam només constància d'aquest document.

UNA DISCRIMINACIÓ CONTRÀRIA... A LA CONSTITUCIÓ

L'altre factor, és el judici laboral o conflicte col·lectiu interposat per CC.OO. demanant l'equiparació dels sous de les dones amb els dels homes. Un assumpte que sorprèn a qui no es relaciona habitualment amb la temàtica laboral. La Constitució mateixa (no cal per tant sols fer referència a cap

lleï orgànica, sinó a la llei de lleis, i això vol dir que és un dret bàsic), diu textualment: "els espanyols són iguals davant la llei, sense que pugui prevaler cap discriminació per raó de naixença, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra donació o circumstància personal o social". (Capítol segon, "drets i llibertats", article 14). La raó ens diu a tots que la Constitució no ha de ser una col·lecció de frases belles que treguin floridura a dins les pàgines on estan escrites. Ha de ser molt més! Quin és l'impediment perquè aqueixa equiparació entre la dona i l'home en els seus sous respectius sigui realitzada? És un "senzill" problema de números. Números que representen molts, moltíssims de doblers a ser "amollats" pels qui ara els retenen, i que de moment no van a les mans de les treballadores.

No calen més explicacions per comprendre la incidència que aquest judici —celebrat el dia vuit de Març passat— pot tenir quan es parli d'augment al nou conveni. El veredict, se sabrà possiblement a finals de Març o principis d'abril.

SENY O FORÇA

Mentrestant, que tinguin seny totes les parts del litigi en tractar tan espinosos i transcendents assumptes... i si malauradament no bastàs amb el seny, que tinguin força, sempre dins els límits de la legalitat, no cal dirho!

Salut per a tots.

L'ESTEL

DARRERES INFORMACIONS EN CALENT DEL CONVENI

Propostes de la patronal a la primera reunió negociadora dels dies 20 i 21 de Març a Madrid:

—Congelar l'antiguitat. És a dir, no fer els augmentos a qui correspongui, per aquest concepte.

—Congelar les primes que no afectin la productivitat. Exemple: si un treballador cobra per damunt el sou base de la seva categoria i en aplicar l'augment que s'estableixi damunt la base, aquesta no arribàs encara al sou actual, l'augment quedaria absorbit: és a dir no es produiria.

—Anular la clàusula del conveni en vigor que impedeix que els augmentos que-

din absorbits.

—Eliminar el caràcter de fixos a tots els aprenents. Amb altres paraules: fer que tots aquells que comencin a fer feina amb caràcter d'aprenents siguien eventuals i puguin ésser acomiadats en acabar el contracte d'aprenentatge.

—Increment d'un 5,5 per cent dels sous.

Aquests són els trets principals de la postura de partida dels patrons en aquest conveni. Queda clar que molt distants dels sindicats.

Pareix, doncs, que es confirma la impressió de la duresa que marcarà aquest conveni.

MUSICAL CENTRO

INSTRUMENTOS MUSICALES
ACCESORIOS
PARTITURAS
LIBROS

Cl. Formentor, 3 (Esquina Carret. Lluch) - Tel. 505870 - INCA

LEVI DECORACION

PINTURAS - PAPELES PINTADOS
FRISOS - SUELOS VINILICOS
MOQUETAS Y DEMAS ELEMENTOS
DE DECORACION

Jaime Armengol, 38 :-: Tel. 50 25 40 :-: INCA - Mallorca

María del Mar Bonet, premi de l'Academia Francesa "Charles Cros"

"La canço està al marge de les modes"

EXCLUSIVA

Es llarga i prima, ara va de bo!

Seu tranquil, la sense canviar de postura. Els seus gestos són pocs, però forts. Parla a poc a poc, com si mesuràs les paraules, i baix, com si volgués passar d'una manera anònima.

Tornen els seus gestos a subratllar les paraules, dites amb una convicció total.

Fa uns quants messos que Maria del Mar Bonet no sonava gaire per aquí. Lògic, està treballant en un altre disc, que és allò que vol.

Haguéssim dit que estàvem desinformat, fins que va arribar, en forma de notícia per tots els pobles, el seu recent premi de l'Acadèmia Francesa Charles Cros.

CANÇO I CULTURA

—Què s'ha fet de la Nova Cançó? de la cançó d'autor en català? Perquè sembla que en Llach i tu sou les úniques figures químicament pures que resten.

—"La Nova Cançó està viva. Hi són tots els que la componen. A part, hi ha gent nova que segueix els mateixos passos con Na Marina Rossell, amb una veu i un treball meravellosos".

No tolera sentir que hi ha una pujada de cultura pòs-moderna a Madrid com a centre d'irradiació perquè això implica una davallada de Barcelona. Ni la "moguda madrilenya" ni els "punkis" amb gust sudo-rock li agraden en absolut. Ho considera, tot, manifestacions amb un baix sostre cultural. El "punkie nouvo", el troba passat de rosca perquè no diu ni fa res, tan sols imita.

—"Sa Cançó forma part de la cultura del nostre país, com un pintor o un escultor, no està dins la moda. Es una cosa a part, lligada absolutament a la cultura, poesia, literatura. Té els seus alts i baixos però tot ella està al marge de les modes. La prova és que als nostres recitals hi ha gent de totes les tendències i edats.

"Noltros estam lligats al món de la Cultura".

Només té temps de cantar, i tanmateix li agraden el jazz, la música clàssica, els amics i estudiar.

—Amb el teu, casi, amor militant a Mallorca, pareix que et contradius vivient a Barcelona.

—"Odii els viatges. La feina, la tenc allà, perquè trob que una persona com jo, que vulgui fer moltes de coses, no pot, viure aquí. No crec que jo pogués viure de la cançó a Mallorca. Es un lloc molt petit".

DENOU ANYS CANTANT

Fa denou anys que canta i ho fa a la seva manera i primer intenta que li agradi a ella; li és indiferent que a Mallorca interessi allò que fa a nivell popular o tan sols a un reduït nombre de persones.

—Trobos que a les Illes hi ha manca de dones que destaquin o siguin conegudes en qualque cosa?

—"La popularitat es important per sortir als papers, però trob més fonamental

destacar a nivell humà".

Com a dona, dona una imatge molt formal fins i tot massa seriosa. Crec que és massa bona al.lota i no la deven veure gaire anar de bauxa. Crec que confon la diversió amb el treball...

—"Tenc un gran respecte a lo que faig..."

—Es difícil per a tu començar una actuació i fer-te amb el públic?

—Es difícil posar-me a to. Per fer un recital d'una obra completa necessit temps per preparar-la.

“A Mallorca
no
podria
viure
de la
cancó”

“Estam lligats al món de la Cultura”

EL “CHARLES CROS”

—Quin és el significat i la importància a França d'aquest premi que t'han concedit?

—Es de prestigi.

“INICI DE CAMPANA”

En els salons d'un gran hotel parisenc, sota la presidència del ministre francès de cultura, Jack Lang, li donaren aquest premi honorífic que recompensa tots els anys de labor artística.

Aquest premi, patrocinat pel president de la República, François Mitterrand, li ha estat concedit pel seu darrer disc editat a França “Inici de campana”.

Na Maria del Mar, el mes passat va donar un recital a un teatre parisenc dins del festival de “Cultures Mediterrànies” amb molt d'èxit.

—Quin creus que és l'estat de salut de la cultura catalana a Mallorca, tant en l'aspecte de producció literària com en el de Normalització, mitjans de comunicació...

—“La cultura catalana és un poc la nostra cultura. Hi ha èpoques de més publicacions i n'hi ha de menys. Els premis literaris ho mouen un poc. Entre els països catalans manca una gran comunicació. És una herència del Franquisme. Parlam la mateixa llengua i no intercanviem res. És absurd que només estiguem demanant lo que passa a Madrid quan a Catalunya i a València están passant coses de més pes i més importants. És lo que queda de quaranta anys de “di-

vide y vencerás”.

I na Ma. del Mar torna a Barcelona, enfront del mar que ens uneix, els pobles de cultura catalana, idea per la qual ella lluita i a la qual aporta el seu reconegut talent musical, i a aquesta qualitat ha dedicat tota la seva vida. Per a ella, sembla, no hi ha res més.

NENA FERRER

INCA DAVANT LA INQUISICIÓ / i 3

Penitenciat en la Sala del Tribunal fou, l'any 165, Rafel Sastre, venedor de fruites, natural d'Inca, habitador de Ciutat, de 41 anys d'edat acusat "de que estando tratando sobre cuyos eran unos manteles, respondió uno de dichos testigos que eran de la madre de Dios y el reo le respondió y dixo: también el fornicar es la madre de Dios". A la primera audiència ordinària "declaró ser christiano bautizado y confirmado y supo bien la doctrina christiana y respondió a las preguntas que se le hizieron tocantes a ella". No sap el per què l'han pres, tal vegada sia perquè el vespre de la festa de Sant Pere es va baralla amb la seva dona i "se encolerizó y puede ser que dicesse algun juramento o palabra mala". "...de la pesadumbre que tubo con su muger dixo con mucha cólera es posible que el demonio no me hubiere llevado antes de venir a Mallorca y en el mar me hubiera anegado, como hubiesse tiempo de pedir perdón a Dios". En altres audiències va admetre que a vegades "se hallasse tocado de vino", i que en certa ocasió "teniendo a la puerta de su cassa unas sestas de fruta les dava el sol, y dixo a su muger que las tapasse y ella dixo que iría a su cassa por un paño para taparlos, y allí junto había alguna ropa y este reo hechó mano a la ropa y preguntó qué es esto, y su muger le respondió que la dexasse porque era una palia de Nuestra Señora de la Soledad, y él respondió: no importa que también se ha de limpiar y todo es de la madre de Dios y también la fruta es de la madre de Dios, y con effeto cubrió la fruta con la dicha palia, y puede ser que algunas personas que le oyessen lo entendiesen mal". "Se acordó que oyesse una missa en la Sala del Tribunal en forma de penitente y fuesse gravemente repreendido y que el día siguiente fuesse sacado por las calles públicas cavallero en un asno de albarda con mordaça y le diessen sien asotes disiendo en el pregón: pro blasfemo contra la puresa de Nuestra Señora, desterrado por dos años presisos desta Ciudad y reyno y Corte de su Magestad y si lo quebrantase los cumpla doblados en galeras". (AHN, llibre 863 f. 387-388v)

Encanteris i remeis amatoris.

Jordi Ferrer, de la vila d'Inca fou testificat l'any 1630 "por dos testigos mugeres mayores de hedad que avía dicho es a saver a la primera que diziendo ella que la quería mal su madastra y estava por ello aprendiendo en otra cassa a texer, dicho Ferrer la dixo que era pariente de la dicha su madastra y que él le daría remedio para que su padre y ella la quisiessen bien y olvidasen por ello los demás hijos que tenían, y ella le respondió que había pecado no lo quería, y él la replicó que ya absolvían de aquello, y que si le dava un trapo mojado en sangre del menstuo y ordinario suyo y pelos de debaxo del brazo echaría en ellos ciertas cossas (que no declaró) y se los daría para que echasse de aquello en la escudella de los dichos sus padres y con ello la querrían mucho, y no queriendo dalle sangre de su mestruo, la dixo que le diesse de las narizes". En una de les audiències l'acusat va declarar "que curaba algunas personas de algunas heridas con vino y azeite echando en él romero, salvia y flor de murta y ojas de rossafina, y rezando tres padrenuestros y tres avemarías en nombre de la Santíssima Trinidad, y santigua la herida diziendo tres bezes: en el nombre del Padre y del Hijo y del Espíritu Santo, y hazía tres cruces y untaba dicha herida, y por eso le querían mal los cirujanos y creya que por la dicha envidia le abrían traydo presso". "Se acordó que fuesse reprehendido en dicho Jordi Ferrer en la sala de la Audiencia, e impuestas penitencias espirituales y saludables arbitrio del inquisidor". (AHN llibre 826 f. 215-216).

Marc Planes, natural d'Inca, habitador de Ciutat, "trabajador del campo fue lla-

mado a 7 de agosto del 35 (1635) por con-
teste de un testigo mayor varón que testi-
ficó contra Catalina Aulina en las dili-
gencias que hizieron en el huerto de su
cassa en buscar y hazer çaumerios para
sacar la moneda encantada que estava en
él en que asistió dicho Planas y por no
haber declarado la berdad fue retenido
en las cárceles comunes y de ellas huyó
aviendo saltado desde una bentana alta
y por averse maltratado fue hallado el
día siguiente por los ministros deste
Santo Officio, y buelto a dichas cárceles"
Va declarar com per ordre de Fra Melis
i de Pere Aulí havia anat a cridar dos
homes "para que miraran el huerto de la
cassa del dicho Aulí a ver si avía moneda,
y que se avía echado de la bentana de
las cárceles con la fuerça de la calentura
para hartarsse de agua".

Es a dir, fou acusat de complicitat, amb
d'altres, de cercar tresors ocults. "Cali-
ficáronse dichos hechos y dichos por su-
persticiosos hereticales los dichos reme-
dios y tener pacto explícito con el demo-
nio". Sembla que l'acusat i els cómplices
s'ajudaren d'un moro "para sacar la moneda
encantada que estava en un poço del dicho
huerto", "que avía grandísimo thesoro,
y pidió veynte reales para hazer los reme-
dios y se los dio dicha Aulina". El moro
va entrar dins el pou però no volia passar
molt endins perquè tenia por ja que el
tesor era guardat per set guardians "y
avía menester mucho dinero para desencan-
tarlo, y pidió (el moro) sesenta reales
para comprar lo que era menester". En
un altra audiència l'acusat diu que junta-
ment amb Guillem Roca anaren a dit hort,
i el criat de la casa "baxó en una cesti-
lla fuego, un cirio de cera blanca y una
puzuela para encendelle y bazon dicha
cesta al poço y començó a hazer humo y
luego la sacaron porque se ahogava dicho
Roca". Un altre diu que varen veure un
negre guardant un munt de moneda, el qual
deia: "veniu, veniu!, acostau-vos!", però
tingueren por. "Se acordó que Marcos Pla-
nas saliesse en penitencia pública a una
iglesia dónde se le leyese su sentencia
y oyese la missa mayor que en ella se
dixesse, abjurasse de levi en la sala
del Secreto y se le impusiesen peniten-
cias espirituales y saludables y fuesse
desterrado del distrito desta Inquisición
por tiempo y espacio de cinco años". (AHN
llibre 862, f. 236v-239).

Més sobre el sexe.

Antoni Perelló, paraire, de la vila
d'Inca, el 1630 comparegué voluntari da-
vant el Sant Ofici per declarar que mentre
se celebraven, el mes de febrer, les fes-
tes del naixement del Príncep, "se puso

una capa negra atada por el cuello y un
sombbrero como bonete que parecía Padre
de la Compañía" (jesuita) i acompanyat
d'altres persones es passejaren per la
vila tocant unes canyes, i anant d'aquesta
manera li sortí un home que li demanà
si podia oir-lo en confessió, i ell res-
pongué que no tenia autoritat, que anàs
a l'església, però davant la insistència
accedí, el féu agenollar i li demanà quin
ofici tenia, si havia robat, "que si se
havía tocado sus partes naturales suyas
o de alguna muger, si havia tenido algunas
poluciones o tocamientos consigo mismo,
y todo esto en voz alta que lo oyo mucha
gente que estava presente". El que es
confessava digué que efectivament s'havia
tocat i desitjava estar amb dones i tots
els presents es posaren a riure. Fou re-
près en la sala de l'Audiència del Secret
i li imposaren penitències saludables.
(AHN. Inquisició, llibre 861 f. 445)

Els anys 1583-1585, foren penitenciats
Pere Pujades, estudiant natural d'Inca,
de 21 anys, perquè va dir "que ir mancebos
a tener parte carnal con las mugeres no
es pecado"; i Antoni Ramis, sabater, de
37 anys "por decir que tomar placer con
mugeres no era pecado".

El 1585 Joan Rullan, "emplaçador,
vecino de la villa de Inca, villa del
Reino de Mallorcá, natural de Gascaña
en Francia, de veinte y un años, por haber
dicho que pues su muger no consintia quel
tuviese acceso carnal con ella, con sus
dineros él tendría mugeres, y siendo re-
prehendido que no dixese tal porque aque-
llo era pecado, él respondió que pues
él lo pagaba que no era pecado. Vela,
soga, penitencia pública en la iglesia
mayor adonde se le leyó su sentencia un
domingo. Abjuró de levi en la sala de
la Audiencia; azotes ciento. Está califi-
cada esta proposición por herética."

Ramón Rosselló va néixer a Felanitx el setembre de 1944. De molt jove (1961) va esser picat per l'abella de la investi-
gació, i a hores d'ara ja té pu-
blicats molts treballs històrics
i monografies. Són de desta-
car les Històries de: Felanitx,
Campos, Porreres, Manacor,
Sant Llorenç d'es Cardassar,
Andratx, Deià, Alaró, Cam-
panet... Una altra obra nota-
ble és el "Cronicó felanitxer",
regesta documental, que com-
pren els anys 1228-1550.

El 1978 es va donar a co-
néixer a Inca, publicant el fu-
lletó "Inca i Selva en el segle
XIII". Dos anys després, el
1980, en el 450 aniversari de
la fundació de les monges Je-
rònimes del monestir de Sant
Bartomeu, sortia a llum unes
notes històriques sobre aquest
convent, treball fet junta-
ment amb Jaume Bover.

També ha col·laborat al Pro-

grama de festes local de Sant
Abdon i Sant Senén publicant
notes històriques sobre el Call
dels jueus d'Inca, la confraria
de Sant Abdon i Senén, i me-
moràndums de la vida quotidia-
na dels habitants d'Inca a
l'edat mitjana.

Ara s'ha decidit a donar a la
llum aquests resums dels pro-
cessos inquisitorials fets contra
la gent d'Inca que tingué topa-
da amb el Tribunal del Sant
Ofici de la Inquisició de Mallor-
ca.

Inca, ciudad con Ley

Dos palabras, "Inseguridad Ciudadana" pueden definir una época, la nuestra, la década de los ochenta y de hecho así está ocurriendo. El mundo está inmerso en esta lacra y para muchos supera a otras muy significativas: el Paro y el Terrorismo. Se roba y mata en las calles de Nueva York, en Tokio, San Francisco y los suburbios londinenses.

Los "troneros" hacen de las suyas en Palma, los "cogotos" en Chile, los "navajeros" en Madrid o Barcelona, los "raponeros" en Colombia y los "rateros" en las favelas del Brasil. El ciudadano se siente indefenso ante la visión de un mundo apocalíptico dominado por el gamberrismo y se pregunta si deberá imitar a "Mad-Max" en sus películas y armarse hasta los dientes para defender a sus madres, esposas, hijos del "navajazo" artero, de la violación aprobiosa o del "tirón inesperado".

Las leyes se hacen insuficientes, la actuación policial estéril y las medidas de prevención ineficaces. ¿A quién recurrir entonces, para evitar la Inseguridad Ciudadana, verdadero holocausto del mundo contemporáneo?

La respuesta, evidentemente, no es sencilla. Los encargados de velar por la seguridad de los habitantes del planeta estarán buscando fórmulas —suponemos— para disminuir la incidencia de hechos delictivos. En España, la voz de alarma despertó con estridencia la conciencia ciudadana y se registran importantes reuniones a alto nivel para buscar soluciones al problema. En Mallorca, concretamente, se teme por las consecuencias nefastas que la Inseguridad Ciudadana arroja sobre el turismo y las autoridades luchan a brazo partido para no dejarse avasallar por el incremento de la delincuencia.

BLANCO PREDILECTO

En Inca el problema es de muchísima menor entidad pero para ciertos sectores de la comunidad no deja de ser significativo.

Veinte y dos mil habitantes transforman a esta ciudad, pujante, industrial y activa en blanco predilecto para las fechorías de los "eternos desconocidos de siempre", que ven frenados sus ímpetus por el despliegue policial de un destacamento de la Guardia Civil

y 24 números de la Policía Municipal. Nunca se había cuestionado la labor de las fuerzas de seguridad en Inca hasta que una moción del grupo popular presentada en un pleno puso en alerta a los ciudadanos, pero debido al tamiz político de la misma, fue rápidamente objetada por el Alcalde, Antonio Pons, que pudo exhibir cifras realmente alentadoras en el último cónclave sobre Seguridad Ciudadana en la que participarn el Gobernador Civil, Carlos Martín Plasencia y altas autoridades de la Guardia Civil y Policía Nacional.

Argumentó Pons en esa reunión que la labor conjunta de la Policía Municipal y la Guardia Civil había permitido un descenso cifrado en un noventa por ciento

de hechos delictivos en Inca y que la situación estaba perfectamente controlada, atribuyendo a una campaña política, perfectamente identificable, los movimientos de protestas nacidos al amparo psicológico de la Inseguridad Ciudadana.

OPTIMISMO DEL ALCALDE

El optimismo de Antonio Pons contrasta sin embargo, con la opinión más o menos generalizada de la comunidad que, independientemente de ideas políticas preconcebidas, aduce insuficiencia de medios humanos para combatir la delincuencia, poco rigor en las leyes que sancionan al infractor y una alarmante sensación de permisividad derivada de la puesta en libertad de presos preventivos. Eso sí, hay unanimidad en reconocer que Inca no alcanza todavía cifras significativas en delitos tipificados como "mayores" y la inseguridad se reduce a hechos esporádicos y acciones menores que entran de lleno en el calificativo de "gamberrismo". Las discrepancias en el tema surgen al analizar los medios humanos y materiales con que las fuerzas policiales hacen frente a los delincuentes. A veces, la buena voluntad de los agentes encargados del orden no basta para imponerse a "pandillas" de anti-sociales perfectamente organizadas. Un policía municipal en Inca, cuenta por ejemplo, con una "porra", un "walkie-talkie" y un spray como elementos disuasivos. Unos cuantos poseen permisos para llevar armas de fuego pero están supeditados, por orden superior, a disparar solo en defensa propia y en ninguno de los casos deben

**Inseguridad ciudadana:
¿situación bajo control?**

efectuar el primer disparo. La formación en el dominio de las artes marciales para reducir a algún descontrolado así como técnicas modernas aprendidas en cursos de "reciclajes" es escasa y en la mayoría de los agentes, inexistente.

VIGILANCIA NOCTURNA

En las horas nocturnas las calles de la ciudad son vigiladas por dos parejas de policías municipales y el turno dura hasta las 5 de la madrugada. Entre 5 y 7, cuando la ciudad comienza a despertar se registra un "bache" notorio en la vigilancia y un solo agente permanece de turno en las oficinas del ayuntamiento, aunque se confía en subsanar esta anomalía cuando entren en funciones los seis nuevos miembros que reforzarán la plantilla.

La Guardia Civil colabora en las rondas nocturnas pero su labor como suele acontecer en este cuerpo, no admite más información de la que se deduce al percibir la presencia de algunos miembros de la Benemérita patrullando la ciudad. De todas formas es un consuelo para el ciudadano sentirse acompañado por un "jeep" de la Guardia Civil estratégicamente estacionada en sitios de escasa visibilidad.

Si es suficiente este despliegue policial para las necesidades de Inca es una cuestión a discutir pero es sintomático que muchas opiniones coinciden en solicitar la presencia en nuestra ciudad de la Policía Nacional, conjuntamente con una ampliación de la plantilla de la Policía Municipal. "Reconozco —diría Juan Sastre, concejal de Alianza Popular— que las fuerzas de seguridad realizan su labor lo mejor que pueden, pero ante una población creciente como la de Inca, considero de vital importancia que se desplace un destacamento de la Policía Nacional... ¿Si en Manacor han logrado esta mejora, por qué no puede ocurrir lo mismo aquí?"

LOS COMERCIANTES

Pep Buades, en representación de la Asociación de Comerciantes indicó que "los comerciantes tienen una inquietud elevada ante la inseguridad en las calles de Inca y es preciso aumentar los medios humanos para combatirla, así como obtener otra legislación más incisiva y eficaz que sancione con dureza los hechos delictivos".

Antonio Bonilla, portavoz socialista opinó que "en el fondo del tema hay un evidente tinte político" y descalificó la actuación de Antonio Pons argumentando que "Pons no está legi-

timado para asegurar que las actividades delictivas habían descendido un noventa por ciento". "Basta con aumentar la plantilla y crear el "policía de barrio" para otorgar más tranquilidad al ciudadano", señaló Bonilla.

Uno de los autores del nuevo Estatuto de la Policía Municipal el desaparecido Ramón Boix, preveía reforzar la plantilla con seis nuevos agentes e insistía en la necesidad de lograr una mayor profesionalización de los policías municipales. Evidentemente hasta la puesta en marcha de ese estatuto no se esperan grandes novedades al respecto pero sí cabe pensar en

un cambio radical y profundo en la futura actuación de las fuerzas del orden en Inca. Próximamente se convocará a concurso para habilitar la plaza de sargento-jefe que dejará vacante Bartolomé Buades, y el deseo del actual consistorio es el de contratar para ese puesto a un "profesional", militar o policía, que lleve adelante el proceso de renovación con el objetivo de que la Seguridad Ciudadana represente, finalmente, el estado de convivencia pacífica que anhela toda la sociedad de un sistema democrático.

PATRICIO CANDIA

Ronda nocturna

Las rondas nocturnas en las calles de Inca son realizadas por patrullas de la Guardia Civil y Policía Municipal. Esta labor conjunta se inició en Noviembre del pasado año y según el Alcalde Antonio Pons, ha resultado altamente positiva en la disminución de hechos delictivos en la ciudad. RAIGUER quiso conocer de cerca los pormenores de la actuación policial y fue autorizado por el desaparecido Ramón Boix para unirse a un grupo de la Policía Municipal en el transcurso de un "peinado" nocturno por las calles de Inca. RAIGUER expresa su agradecimiento a las autoridades que hicieron posible este reportaje y de forma muy especial a Ramón Boix Petit.

PATRICIO CANDIA
Fotos: M.A. QUETGLAS

El miércoles día 7 de febrero, a las 10.30 de la noche, el fotógrafo M.A. Quetglas y quien suscribe estas líneas nos reunimos en las oficinas del ayuntamiento con los policías municipales Ana Rotger y José Díaz para iniciar un reco-

rrido por las calles de Inca. A esa hora, víspera del dijous, la tranquilidad era absoluta en el centro de la ciudad y la monotonía solo era rota por los transistores anunciando las alternativas del partido Barcelona-Manchester. "Será una noche tranquila —comentó el policía José Díaz— porque los bares cerrarán tem-

prano y disminuye la posibilidad de que algún "individuo" se entusiasme más de la cuenta".

15 AÑOS DE EXPERIENCIA

Con más de 15 años de experiencia nuestro acompañante, Díaz, quiso iniciar esta primera ronda a pie vigi-

Inca de noche: calma absoluta

lando los comercios de la calle Mayor, para luego bajar hasta la plaza Mallorca, un sitio solitario y tenuemente iluminado que lo convierte en propicio para la acción de los ladrones de coches. La policía Ana Rotger nos invitó a comprobar con nuestros propios ojos la posibilidad de encontrar a más de algún vehículo sin el seguro en sus puertas. Efectivamente, unos cuantos coches estaban ahí, sin protección ninguna siendo un blanco perfecto para algún "chorizo" avisado.

"Lo menos que podemos exigir a la gente es que cierre bien sus vehículos. Luego se producen los robos y todo son lamentaciones", señaló Ana Rotger, una joven policía que asegura no tener miedo de estas rondas nocturnas porque "ya estoy acostumbrada y es un trabajo como cualquier otro".

EL PRIMER DISPARO

La ronda continuó por la avenida de Alcudia. Al llegar a la Caja de Pensiones, José Díaz hechó un vistazo a las dependencias a través de los cristales y comentó: "si sorprende a algún atracador debo esperar que él me ataque para hacer uso de mi pistola. Tenemos ordenes de no disparar y si tengo suerte en la primera escaramuza puedo entonces, recién, repeler el ataque. Antes imposible". Le preguntamos si en alguna ocasión se había encontrado en tan desafortunadas circunstancias. "No, nunca, pero desde luego sería una situación difícilísima. El arma de fuego nos sirve en defensa propia y en ninguno de los casos como objeto agresor. Así lo dictan las leyes y hay que cumplirlas". Pocos metros antes de llegar a la carretera Palma-Alcudia, en un sitio totalmente a oscuras, nos encontramos con un Renault-4 de la Guardia Civil. Dos miembros de la Benemérita vigilaban el sector. Luego

de saludar a sus compañeros de la policía Municipal, uno de ellos, que lógicamente prefirió mantener el anonimato, respondió a algunas de nuestras preguntas.

—¿Son efectivas estas rondas nocturnas?

—Totalmente, en los últimos meses no hemos efectuado ningún atestado. En Inca la tranquilidad es absoluta y en contadas ocasiones y en hechos de poca importancia nos vemos obligados a intervenir.

—¿Cuántos vehículos de la Guardia Civil patrullan las calles?

—No puedo informarle con exactitud porque es un dato que solo compete a nuestros superiores, pero sí le puedo asegurar de que al menos tres vehículos vigilan estas calles y las zonas circundantes. Como mínimo cada coche nuestro realiza 50 kilómetros por noche.

Las autoridades, optimistas.

Los vecinos, temerosos

LABOR PREVENTIVA

—¿Alguna vez solicitan ustedes documentos a algún transeúnte?

—A la más mínima sospecha uno de nosotros exige la documentación. Nuestra labor es preventiva y también actuamos, por supuesto, cuando la ocasión requiere una acción directa.

—¿Cómo juzga la Guardia Civil el trabajo conjunto con la Policía Municipal?

—En términos muy favorables. Nuestros compañeros realizan una labor encomiable y hay que resaltar el valor y la entereza con que las mujeres-policías cumplen su misión.

Luego de despedirnos de los miembros de la Benemérita (en las horas siguientes los encontraríamos en un par de oportunidades en otros sectores de la ciudad) regresamos al centro de Inca, dando un rodeo por la

plaza del Ganado, Avenida de Selva y las inmediaciones del mercado cubierto. La tranquilidad y el frío reinante era el denominador común de la vigilancia nocturna. "Ya la digo —comenta José Díaz— la noche será tranquila por lo que le he explicado anteriormente. Los viernes y sábados suele haber más "movimiento", sobretodo en verano pero en esta época la situación es de normalidad absoluta".

VIGILANCIA "MOTORIZADA"

A las 12 de la noche damos por finalizada la ronda a pie y regresamos al cuartelillo del ayuntamiento para abordar el Renault-6 de la Policía Municipal. Esta vez nos acompañarán los agentes, Martín Jaume, Juana Ventura y José Díaz, como conductor.

El vehículo enfila rápidamente hacia la zona del colegio Ponent, ubicado en un punto considerado "crítico", de escasa visibilidad y rodeado por una zona verde de fácil acceso. "En este colegio han robado muchas veces —nos dice Martín Jaume— y han causado destrozos importantes en sus instalaciones, pero desde hace algún tiempo, este lugar está más calmado".

Luego de recorrer las inmediaciones el coche policial se dirige a la barriada de Cristo Rey. Calma absoluta y no se divisa un alma por las calles. Lo mismo ocurre en los alrededores de la gasolinera de la avenida General Luque, de turno esa noche, cuyo empleado se hacía acompañar por un gigantesco pastor alemán. Posteriormente el vehículo enfila hacia la gran Vía Colón, pasando por el centro de la ciudad, avenida Reyes Católicos, dirigiéndose luego por la carretera a

las viviendas Fernández Cela. Frente a la pastelería La Gloria un "jeep" de la Guardia Civil vigilaba el tráfico hacia Palma y Alcudia.

Luego de saludar brevemente a sus compañeros el coche policial puso rumbo nuevamente al centro de Inca, deteniéndose en el cruce de la avenida a Selva y carretera de Alcudia, inmediatamente delante de la plaza de Mallorca. El reloj marcaba la 1 de la madrugada cuando un vehículo es sorprendido por los agentes circulando en dirección prohibida. La policía Juana Ventura ordena al conductor que se detenga y luego de las explicaciones de rigor, todo queda aclarado. No conocen la ciudad y se han perdido en sus calles.

Otro ciudadano con manos en los bolsillos y pasos apurados despierta las sospechas del agente Martín Jaume, que le solicita documentación. No pasa nada. Viene de un "pub" cercano y se le hizo tarde comentando el partido Barcelona-Manchester. Con este panorama, de tranquilidad absoluta, abandonamos la ronda nocturna. Nuestros acompañantes, sin embargo, recién comenzaban una labor que finalizarían a las cinco de la madrugada.

Por la noche, la presencia del coche policial desanima a los amigos de lo ajeno.

El llarg camí fins al judici

Una persona és detinguda per la guàrdia civil com a sospitosa d'haver comès un delicte, un robatori per exemple. Què passa a partir d'aquí? Segons la Constitució i el Codi Penal, tota persona es innocent mentre no es demostrí la seva culpabilitat i el procés que se segueix intenta comprovar-ho, salvaguardant, en tot cas, els seus drets com a ciutadà i com a persona.

A LA GUARDIA CIVIL: ELS DRETS DEL DETENGUT

Segons la Llei d'Assistència al Detengut, la guàrdia

civil pot tenir detinguda una persona un màxim de 72 hores (3 dies). A aquesta persona, l'han d'informar d'allò de què se li acusa i dels seus drets, especialment d'aquests: a) Dret a guardar silenci i a manifestar que tan sols declararà davant el jutge. b) Dret a nomenar missèr i a sol·licitar la seva presència. Si no en nomena li n'assignaran un d'ofici, o sigui gratuïtament. Per això el Col·legi d'Advocats té establert un torn entre els que s'hi apunten (actualment són 30) de manera que cada dia hi ha un missèr d'Inca i comarca pendent que el cridin de la

guàrdia civil per assistir a un detingut). c) Dret a fer que es posi en coneixement d'un familiar o persona que el detingut desitgi, el fet de la detenció i el lloc on es troba. d) Dret a ser reconegut pel metge forense.

AL JUTJAT: COMENÇA EL LLARG CAMÍ FINS AL JUDICI

Després, la guàrdia civil posa a disposició del jutge d'instrucció (a Inca hi ha un jutjat d'instrucció per a assumptes penals que, a més, és de la instància per a assumptes civils) el detingut, que queda al depòsit, de detinguts al claustre de "Sant Domingo". El jutge pren declaració al detingut i s'inicia un expedient que comença per l'atestat de la guàrdia civil i té com objecte aclarir els fets amb una sèrie de diligències, o proves. A partir d'ara, fins al dia del judici, serà el jutge qui decidirà si el detingut ha de quedar en presó provisional o en llibertat i, en aquest cas, si ha de pagar fiança i de quina quantitat. Segons estableix la llei, hi ha unes condicions perquè el jutge pugui decretar la presó provisional i són que existesqui un delicte, que hi hagi motius suficients per creure que l'ha comès la persona que es posarà en presó provisional i que el delicte tengui una

pena superior a presó menor o de presó menor ateses les circumstàncies del cas i els antecedents d'aquesta persona (un robatori, tràfic de drogues dures, lesions greus, etc.)

LA LLARGA ESPERA DEL JUDICI AL CARRER O A LA PRESO PROVINCIAL

Si el jutge decreta la presó provisional de l'imputat, aquest passa del depòsit de presos d'Inca, que està en penoses condicions i no ofereix gens de seguretat, a la presó provincial de Palma.

A qualsevol moment, el jutge pot fixar una fiança més grossa i posar en llibertat o en presó a l'imputat.

Tant en presó com en llibertat, aquesta persona queda pendent de la celebració d'un judici i de complir la pena a la qual se la condemni si és declarada culpable del delicte. Per tant, és totalment absurda i simplista la idea, bastant estesa, que, la majoria de detinguts, se'ls posa en el carrer tot d'una ja que estan pendents d'un judici. Hem de considerar que no resulta justa en absolut la presó provisional, ja que una persona pot estar en presó uns mesos per exemple i després esser declarada innocent al judici. El problema està en el fet que el judici es retarda mesos i, en molts de casos un, dos, tres anys i encara més. La persona que intenta refer la seva vida la pot veure tallada per una condemna per un fet comès fa tres anys, per exemple. La causa d'aquest retard, tan negatiu per a la vida d'aquestes persones per a la justícia en general, és que a Inca tan sols existeix un jutjat d'instrucció, que també és de la instància per a assumptes civils, cosa que resulta totalment insuficient i fins i tot ridícula per a una comarca amb 90.000 habitants, turisme i indústria, ja que el jutjat i el jutge en particular es veuen desbordats.

JOAN RAMIS

Ronda nocturna de la Policía Municipal de Inca, un eficaz método para prevenir la delincuencia.

A QUE TENIM POR?

El problema de la seguretat ciutadana es pot veure baix dos punts de vista:

—El dels qui es queixen de que els vespres no es pot circular tranquil·lament i, en conseqüència, pensen que s'ha d'incrementar el número d'elements que pertanyen als òrgans repressius i s'han de prendre mesures més dràstiques.

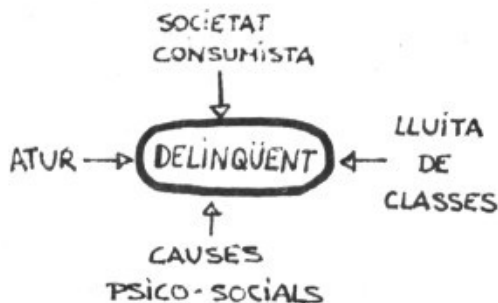
—El dels qui se plantegen el per què de l'augment del número de delinqüents i el per què es dona aquest fenomen sociològic.

Coneguts els dos punts de vista, i per poder entendre lo que és seguretat ciutadana, hauríem de cercar causes que ens ajudin a conèixer el per què s'incrementa el número de delinqüents juvenils.

Abans d'analitzar aquestes causes hauria de dir, per a que no hi hagi confusió, que deixaré a part al delinqüent drogadicte. Aquest seria tema per a un altre article, degut a que és un tipus de delinqüència amb característiques especials.

el delinqüent com a persona

He basat l'anàlisi en tres causes molt importants, lo que no vol dir que no n'hi hagi més sinó que pens que aquestes són les més bàsiques.

Una primera causa és que vivim en una societat on es dona la lluita de classes, on hi ha unes persones que tenen un gran poder per a donar feina i unes altres que en demanen, on hi ha explotadors i explotats.

Altra causa important és el constant augment de l'atur, que afecta sobretot als joves. La població juvenil que troba feina ho fa, normalment, dels 16 als 18 anys, que és quan resulta més rendible als empresaris. Dins aquesta causa en trobam d'altres, com pot ésser la poca preparació tècnica dels joves a l'hora de realitzar una feina. Pens que aquest baix nivell de preparació professional és debut a la mitificació que s'ha fet del B.U.P. en detriment de la Formació Professional. Al mateix temps hem de recordar que els joves que no segueixen estudiant quan acaben l'E.G.B. (14 anys), no poden començar a fer feina fins als 16 anys. Hi ha dos anys per enmig en que no poden fer res.

Com a darrera causa important cal citar el bombardeig propagandístic incitant a consumir, del que som objecte en tot moment. Per totes parts ens diuen que hem de comprar això i allò altre. Qualcú va dir que en aquesta societat el qui no té doblers no pot ésser lliure. Potser tenia raó el qui ho va dir.

Aquestes tres causes —lluita de classes, atur i societat de consum— fan que hi hagi delinqüència juvenil. Hem de tenir clar que, en principi, tot jove que anomenam delinqüent, vol fer feina, vol guanyar-se la vida. Lo que passa és que es troba amb aquestes causes que impossibiliten que sigui una persona productiva. El delinqüent no ho és pel gust d'ésser-ho; és que no té altra sortida per poder viure. La delinqüència és una conseqüència més del sistema en que vivim.

A part d'aquestes causes estructurals a les que he fet referència abans, n'hi ha d'altres que podríem anomenar com a psico-socials. Tal vegada amb un exemple de quin és el guió-base de la vida del delinqüent, podríem explicar-les. Lògicament, tractant-se d'un guió-base, no té perquè concretar-se en un delinqüent determinat:

—Néixer d'una família pobre. Males relacions familiars. Rebuig per part dels altres al·lots del barri, a l'hora de jugar, degut al seu origen. Aquest rebuig es prolonga a l'escola, lo que fa que sigui un pèsim estudiant i, fins i tot, que l'expulsin del col·legi. Així arriba al moment de trobar el primer lloc de feina: no el troba. No té doblers i, en canvi, per totes parts li diuen que ha de consumir. *i ell no pot. Altra vegada rebutjat possibilitats econòmiques, poden tirar endavant i divertir-se. Poc a poc es va relacionant amb un tipus de joves amb la mateixa problemàtica, uns joves carregats de sentiments de rebuig cap a una societat que els margina, que no els deixa viure, que no els dona cap oportunitat racional d'ésser "normals" i que, endemés, els hi demana que siguin bons al·lots, que passin fam o que dormin al carrer, abans de violar la sagrada propietat privada. Aquests joves no poden acceptar les normes ètiques d'aquesta societat. Ells mateixos se van formant el seu propi codi de valors, van creant les seves normes ètiques. *van formant el seu "clan". I seguint amb la història, aquests joves arriben a no veure altra alternativa: "He de cercar-me la vida ja que no deixen que me la guanyi". Tal vegada sigui un poc cru, però és totalment cert.

Per acabar m'agradaria plantejar una sèrie d'interrogants que em faig sovint-sovint:

Què vol dir seguretat ciutadana?

No és aquesta, una forma d'encubrir molts de problemes socials que no volem veure per, així, poder tenir tranquil·la la nostra consciència?

Què entenem per seguretat ciutadana si els més insegurs i els que tenen menys segura la seva vida són els propis delinqüents?

Per què incrementar el número de policies per tal de retindre delinqüents una temporada si els detinguts, quan surten, es troben en pitjor situació que abans, i més d'un amb forts problemes psíquics?

Per què no potenciar una labor preventiva?

Per què no intentar conèixer més de prop la realitat del delinqüent?

A què tenim por?

la plaça de toros

Els terrenys on està situada la plaça de toros provenen de la finca anomenada "Ca'n Creus". Actualment la major accionista és Margalida Ferrer Janer, amb accions que va rebre com a herència del seu oncle Antoni Janer, encara que, la plaça, la té llogada l'Ajuntament des de fa tres anys.

Les seves entrades principals donen al carrer de les Germanies. Pertany a les places de 3a. categoria i hi caben de sis mil cinc-cents a sis mil espectadors.

El projecte inicial era de gran qualitat, i d'un estil bastant superior al de l'actual construcció, amb punts en molt mal estat. Les biguetes de les llotges són pràcticament "perilloses" a causa del moviment de terres quan es va obrir el carrer d'Antoni Maura. Falten

baranes de protecció en la zona de grades a tendido. Els corrals i els patis presenten un estat de deixadesa lamentables. Les portes d'entrada a la plaça necessiten qualche reparació i una passada de pintura les baranes i les portes. A les llotges, uns adobs a una petita zona de parabanda, de molt poc gust...

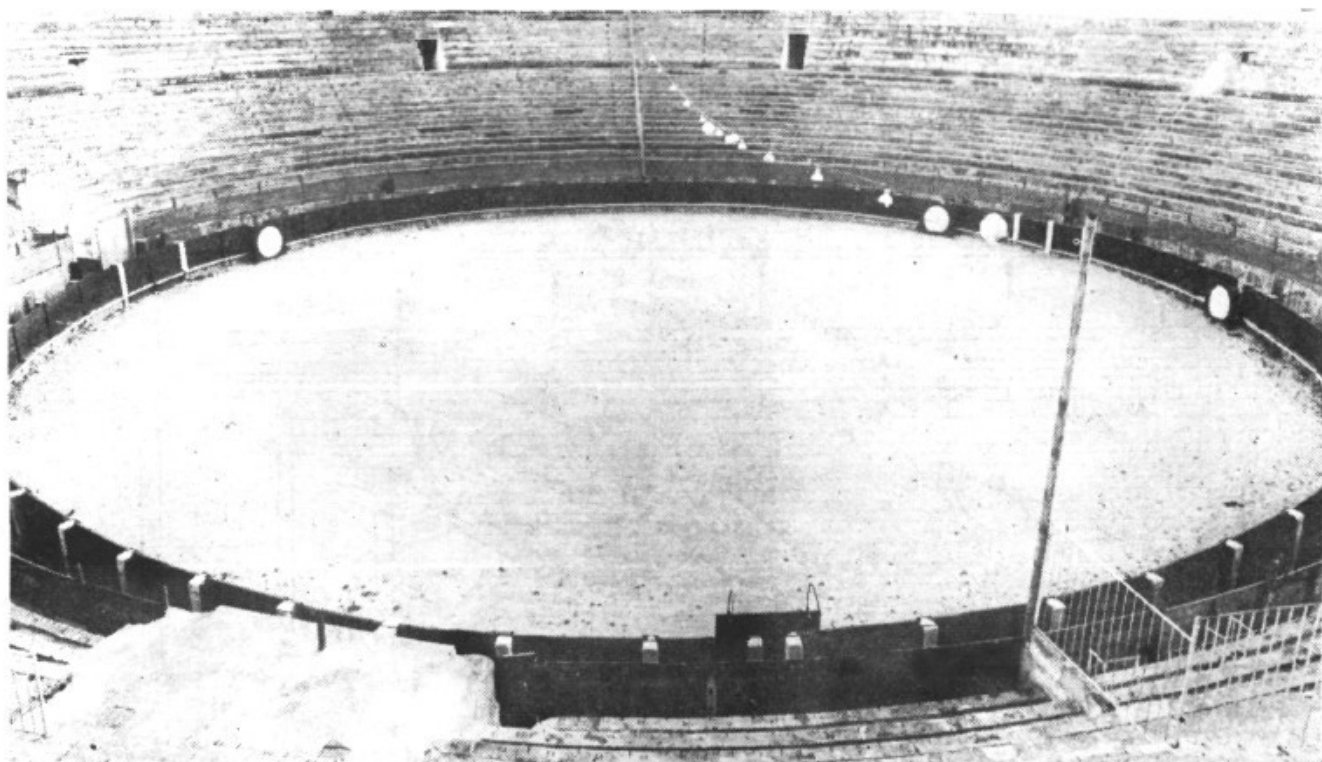
El desnivell del terreny va ser aprofitat per construir la plaça. L'escalonada està col·locada sobre voltes

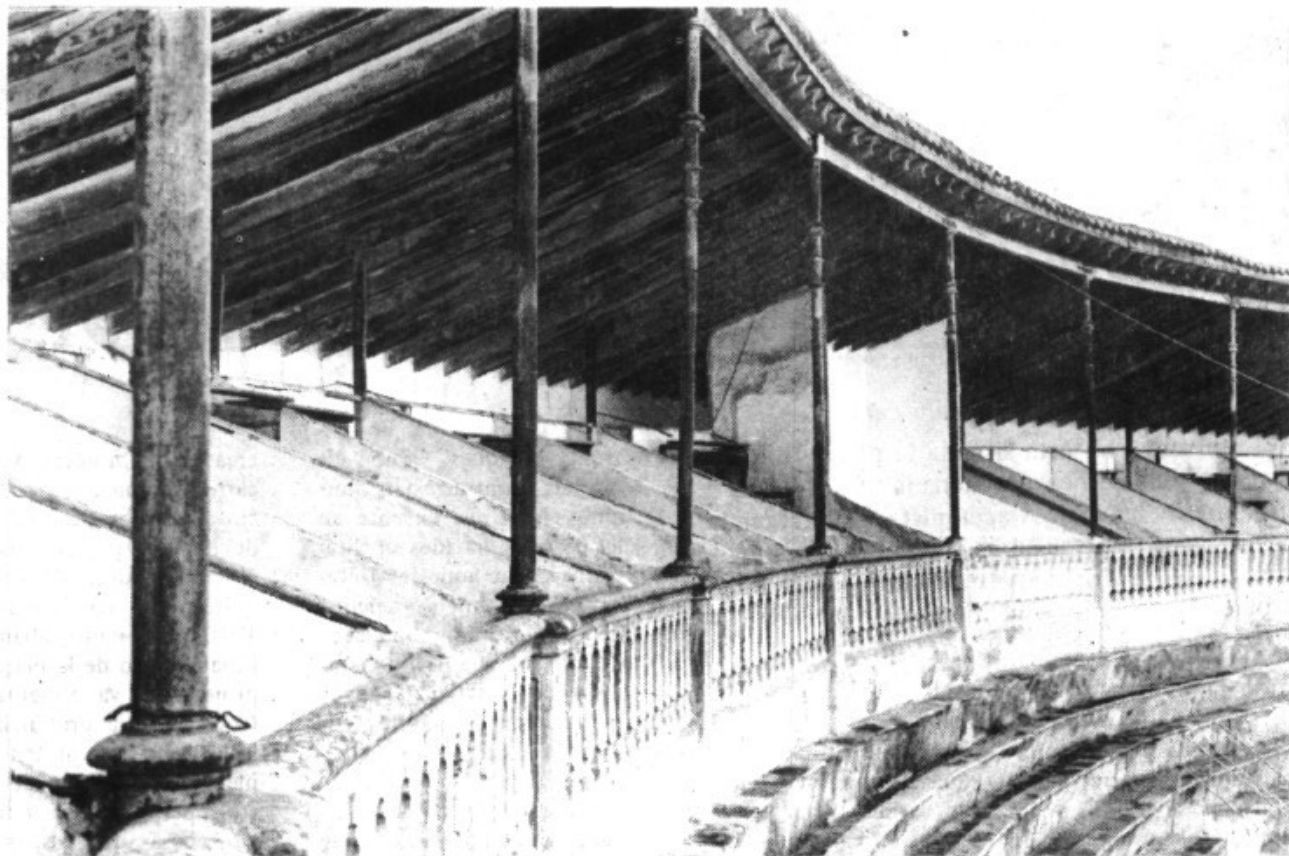
tronco-còniques, amb els puntals contrarrestats uns amb els altres, excepte en les darreres, basades en el terreny. Sobre aquestes voltes es col·locaren els seients, de formigó, amb una capa de ciment "portland". Els murs de la fatxada són de marès, com les voltes, els arcs de les portes o les parets de separació dels torils. Les escales són de pedra picada i l'embigada és de ciment, amb bigues de ferro recolzades sobre columnes de fundició que sostenen la coberta.

L'any 1909 va ser presentat el projecte per a la realització d'un "Circo destinado al espectáculo genuinamente español". El senyor Joan Ordines figurava com a propietari, i l'arquitecte senyor Josep Alomar com a

creador del projecte. Aquest carrer renuncià a la direcció de les obres el 30 d'abril de l'any 1910; el substituï el senyor Jaume Alenyar, arquitecte, el 10 de maig de 1910, pocs mesos abans de l'inauguració de la plaça. El projecte es va presentar al Govern de la província de les Balears per al seu examen, i a la "Junta de Teatro" per a la seva aprovació, cosa que va passar, però amb l'expressa condició que: "el callejón o pasillo lateral que sirve para evacuar el tendido en la parte cerrada por construcciones particulares, sea convenientemente ensanchado hasta convertirlo en calle de cinco metros de ancho cuando menos".

Les característiques i la finalitat de l'edifici requere-

rien la distribució de dues castes de servicis: el públic i el de l'espectacle. El servei públic comprenia: l'entrada principal pel carrer de les Germanies, que sóna accés a un pati descobert, amb un gran arc i amb les taquilles a l'esquerra. Avui en dia, tapiada una porta, queden tres accessos utilit-

zables, i el d'autoritats, que dóna directament a la zona de llotges. Les localitats quedaven classificades així: 1a: sients de barrera; 2a. tendido; 3a. "tabloncillo"; 4a. davantera de grada; 5a. grada; 6a. andanada i 7a. llotges.

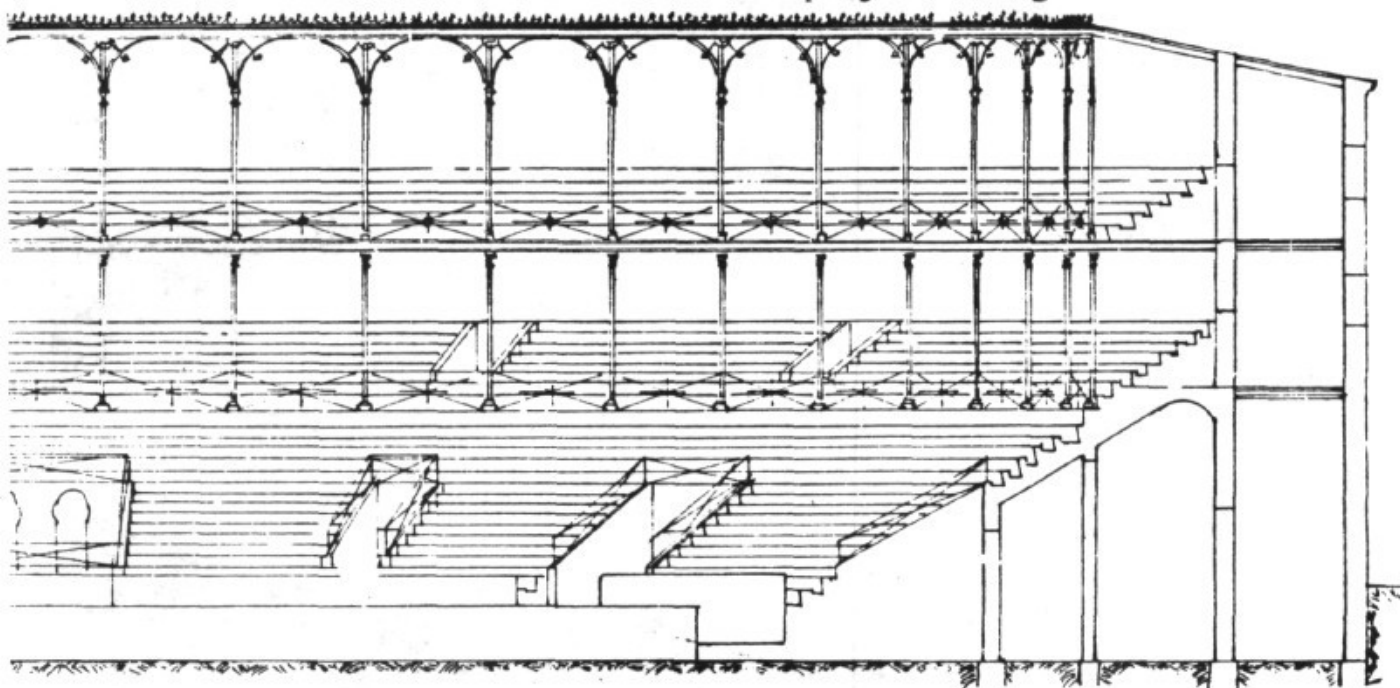
El servei d'espectacle comprenia: els corrals, els

torils, les quadres, el pati de cavalls i la infermeria. I el servei de toreros: la seva habitació, la capella, la infermeria, on només podien realitzar-se cures d'urgència, i la farmàcia.

Quan es va decidir la construcció de la plaça l'afició a Inca era notable, i l'èxit, en principi, estava

assegurat pràcticament. Per conèixer la consistència de la plaça en acabar les obres, va tenir lloc una correguda de vedells quinze dies abans de la inauguració oficial, i el dia 18 de setembre de 1910 s'inaugurà l'edifici amb una cursa de toros de mort. El cartell anunciava els "espases" que interven-

secció del projecte original.

drien, i que eren, per ordre d'antiguitat d'alternativa: Castor Ibarra, "Coche-rito de Bilbao"; Tomás Alarcón, "Manzantinito" i Antonio Boto, "Regaterín". Varen ser torejats sis escollits braus de l'acreditada ramaderia de G. Santamaria, d'Andalusia, amb divisa blava i vermella. Hi va haver sis picadors, nou banderillers i tres puntillers. Per a aquell dia tot apareixia magníficament presentat: el servici de cavalls, els mossos, les punxes, les banderilles, les toques luxoses, els elegants

blava, vermella i groga (toros Palardé, els més purs de la famosa casta "Vista-Hermosa"), i els torejaven sempre matadors de renom.

A les festes del juliol de l'any 1924, la plaça s'omplí amb "Facultades", "Gitani-lló" i "Fuentes Bejerano". Però no tot era festa a la plaça: la falta d'experiència de "El nio de València" el va fer acostar-se massa al bou, una vegada emplaçat; i l'any 1924, els matadors Luis Fuentes Bejerano, Francisco Peralta, "Faculta-des" i Valencia II, varen

ra la mort d'Angel Cel-dron, "Carratellá", el 27 de juliol de 1929. Al gran matador, ja l'havia enganxat un toro una setmana abans, a Logroño, i no es trobava en perfectes condicions quan ve venir a Inca. El toro nomia "Saltador", de la ramaderia de Lorenzo Rodríguez (abans Fabián Rangas), de Ledesma, Salamanca. Més tard, l'u de setembre i organitzat pel Círculo Tau-rino, es va celebrar un grandió festival taurí a benefi-ci de la dona i el fill de Carratalá.

les tardes de toros de què aleshores gaudiren. Eren: en Tomeu Payeres; l'amo en Joan Capeller; en Joan des Forn de na Serra; el se-nyor Miquel, "es metge Vetla"; l'amo en Jaume "des Pórticos"; el coman-dant Flores; el procurador Francesc Perelló, el treso-rrer; en Miquel Antich, gran aficionat i enamorat de la festa, que era qui prepara-va les corregudes de ve-dells...

No creim que l'afició hagi minvat, però ara ha de partir cap a Palma. Supo-

guarniments per als cavalls de l'arrossegament final..., molts d'aquests elements procedien de la Península. Amenitzaren l'espectacle les bandes del regiment de Ciutat i la municipal d'Inca. La "corrida" començà a les tres del capvespre.

A partir d'aquí, les corre-gudes de toros eren totes un vertader èxit. Les més importants se celebraven els dies de festes patronals, pa-trocinades per l'ajuntament. En els primers anys, els to-ros eren de Salamanca, de la ramaderia de Graciana Pé-rez Tabernero, amb divisa

negar-se a torear els sis to-ros perquè un d'ells, "Ma-carullo", tenia una taca a un ull. Abans del sorteig, es varen oferir cinc centes pessetes al torero que to-rejàs aquell bou, i tanmateix Valencia II, a qui va tocar fer-ho, s'hi va negar. Els tres homes varen ser traslla-dats a la presó de "Sant Do-mingo"; el públic que om-plia la plaça els va acompa-nyar fins al jutjat amb in-sults i mostres d'enuig, i tot va acabar quinze dies des-prés amb una magnífica tar-da per als matadors. Final-ment, molts recorden enca-

En aquells temps arribava a Inca gent de Santanyí, d'Artà, de Sa Pobla, de Felanitx, de Consell i de Ciutat. Les localitats es despat-xaven a totes les estacions de ferrocarril, per a ma-jor comoditat per al públic, fins a la nit anterior a la "corrida".

Entre els anys 25 i els 40, l'èxit de la plaça era constant. Hi havia una asso-ciació d'amics que organit-zaven les festes, sense preo-cupar-se dels costos, ver-taders aficionats al toreig. Els entusiastes de tot Mallorca els poden agreir moltes de

sam que tot es deu als do-blers que suposa organitzar una "corrida", escollir els animals i els matadors. Per tot això junt, els aficionats només poden anar als toros a Inca els dies de festes pa-tronals. Mentrestant, la resta de l'any, la plaça és només un edifici completament trist i vell.

LLOBERA-VIÑUELAS

PLANA VERDA

Agricultura.

Hauria de seguir amb el tema encetat a la revista anterior. 'El Patrimoni de Mallorca'. Però avui tenc les idees que em parteixen per una altra banda. Així, idò, perdonau-me la poca formalitat; supòs, estic segur, que surten millor les coses quan les feim amb ganes i avui això de les ganes em pega per la banda de l'agricultura.

L'home agricultor, el pagès mallorquí igual que el de qualsevol altra part, ha mirat sempre de culejar amb la terra per treure'n el màxim profit possible. Aquest culegera s'ha traduït en diferents tècniques d'explotació agrària, i així han anat sorgint pràctiques lligades a la cultura d'un lloc i d'un temps.

Deguèrem començar pasturant animals, cultivant gran, sembrant oliveres, seleccionant varietats fruitals, plantant ametlers vinya, hortalisses. I perquè aquests cultius donassin el màxim rendiment, el pagès feia formigueres, escampava tots els fems que trobava, cavava o llaurava les terres per cuidar la saó, feia marges per aguantar la terra dels costers, mirava les llunes per fer feines els dies més indicats, seleccionava fruites, plantes i animals perquè resistissin el moment del gran descobriment de la química aplicada.

Amb l'aplicació de la química, les tècniques d'explotació de la terra canviaren de verd en blau: ja no era necessari que continuas-

sin pel mateix camí les tècniques sorgides de l'observació de la naturalesa i de la conducció d'aquesta als nostres objectius. ¿Per què tirar fems si amb els adobs aconseguim idèntics resultats i d'una manera més còmoda i neta? ¿Per què seleccionar varietats i races resistents a plagues i malalties si amb els insecticides, amb els fungicides o amb les medicines tot queda controlat? Per què passar els cultivadors si als herbicides maten les herbes? Per què observar el cel i la terra si el déu de la química és més poderós? Poderós, jo no ho acab de creure, però sí que estic ben segur que és més perillós.

Els adobs químics, per començar, no són més bets que la matèria orgànica, des del punt de vista de la sanitat de les plantes, dels animals o dels consumidors de plantes i animals. Els adobs químics principalment nitrogenats, destrueixen la vida microbiana de la terra i per tant rebaixen la fertilitat natural: les plantes queden a disposició d'una fertilitat química, que pot augmentar la producció, però a canvi de fer perdre la qualitat alimentària dels fruits i fent que disminueixin les defenses de les plantes contra les plagues i les malalties. Els pesticides controlen les plagues i infeccions a causa de la seva acció agressiva; hem de considerar, però, que nosaltres mateixos som una plaga dels cultius. Per una altra part,

hem de pensar que les plagues i malalties constitueixen un "ecosistema" equilibrat, i en rompre aquest equilibri amb un pesticida podem fer que les noves irrupcions siguin més fortes i que aparequin, fins i tot, noves plagues i noves malalties que abans no perjudicaven perquè les tenien a retxa els seus contraris.

No em puc estendre, per qüestions d'espai, sobre la mecanització, el rec. la selecció de varietats la intensificació dels cultius, la salinització, l'erosió... com tampoc no poc donar ara exemples il·lustratius de com incideix la tecnologia actual, d'una manera agressiva, sobre la vida de tal forma que a causa de les acumulacions de productes, el procés que afavorim d'esterilització de la terra pot arribar a fer-se irreversible.

No m'agrada dedicar-me a fer por, i per això, tot l'espai que em queda, el dedicaré a dir, senzillament, que el carreró té sortida, i que aquesta sortida consistiria a tornar mirar la terra, i la vida, per conèixer els seus secrets i les seves regles, a nimar-la amb les nostres accions perquè ens pugui donar els fruits que desitjam. Aquesta és la veritable tecnologia de l'agricultura, és la més profunda i la més fruitosa a llarg terme, encara que avui siguin molts els enlluernats per la baixa alegre que viu el món a costa de la destrucció irreversible dels seus recursos: l'aire, l'aigua, la terra.

BIEL SERRA VICH

marc ferragut

Marc Ferragut neix a Inca en l'any 1.901. Fill d'una família d'inqueros per moltes de generacions, la seva inquietud el va fer abandonar el seu poble i fer-se ciutadà en la dècada dels quaranta. Just després de vendre la seva empresa de sabates.

Marc Ferragut va ésser un autodidacta que mai va anar a l'escola. Els seus primers coneixements els hi inculcà el pare Ventura, un capellà vingut de França. Aquest l'ensenyà a parlar perfectament francès i el va introduir en el coneixement dels enciclopedistes. Als 18 anys la seva família l'envia a França amb la missió de vendre sabates. Al país gal coneix i és fa amic del matrimoni Torrandell, de més edat que ell.

Altres vegades a Inca, els seus pares volen que el jove Marc és fassi pastisser. El món de la farina i la massa no l'atreu i lloga un piset d'amagat. Allà estudia de patronista per correspondència i la seva inicial vocació s'imposa davant les pretensions paternes. D'una família tan arrelada a Inca i amb parents com Antoni Fluxà, la seva elecció no estranya i l'indústria de la sabata constituirà la seva feina fins a 1.943.

A pesar d'aquesta dedicació, no deixa altres camps i durant quinze anys és entrenador del C.D. Constància. Durant aquesta època coneix el futbol modern de l'Uruguay i impressionat pel mateix incorpora els colors d'aquella selecció nacional al nostre equip: blanc i negre.

LA PRIMERA CRISI DE LA SABATA

Devers l'any 1.930, el calçat és una indústria sanjada. Amb la crisi mundial que començà al 29 i que arribà a Espanya a l'any 30 tan sols sis fàbriques subsisteixen peremptòriament: Fluxà, Melix, Martorell, Piquero, Payeras i la del

propi Ferragut. Amb la Guerra Civil té problemes per aconseguir cuir i funda "S'adoberia", lo que actualment es l'Escola de Maestria Industrial, llavors una fàbrica de curtició.

Al 1943 ven sa fàbrica i és dedica a fer una vida retirada: llegeix durant set o vuit hores els diaris i s'instala a Palma.

Aquesta època és important en la vida del mecenas ja que se dedica a lo que sempre l'hi ha agradat: la música clàssica. Durant els seus viatges de negocis mai no va deixar d'assistir als concerts i ja de petit era un abonat als concerts de la Banda Municipal d'Inca.

Al 1953 coneix a Londres el Roy Festival Hall, el primer teatre construït després de la II Guerra Mundial amb criteris racionals emanats de les noves aportacions arquitectòniques. Ell va pensar que Palma podria tenir un auditorium així i va adoptar l'idea. No debades Marc Ferragut asumia el pensament d'En Wagner entorn al seu rebutj dels teatres italians. Marc Ferragut va pensar sempre en la conveniència de construir un teatre aprofitant les ensenyances dels primers teatres, els greco-romans, que aportaren el descobriment de la inclinació del terreny, incloent-hi les aportacions dels teatres italians: cubrir el local, aprofintant així d'una millor manera el sò.

A Palma, comentà l'idea al batle de Ciutat, Joan Massanet. Aquest va prometre ajudar-lo en el projecte, però no el va assumir íntegrament: excedia en molt el pressupost municipal d'un any, aproximadament, uns vint i cinc milions de pessetes.

Ferragut amb l'idea per tal de demostrar que el projecte era factible, encara que sabia per endavant que era una obra ruïnosa, impossible de subsistir amb el sol recolzament del públic de l'Illa.

Després de 15 anys de promocionar l'obra aconseguí començar-la al 1.967 i inaugurà el Auditorium de Palma al 1969 amb un memorable concert oferit per l'Orquesta Filarmònica de Berlin, dirigida per Herbert Von Karajan: l'èxit havia coronat el comni d'un idealista.

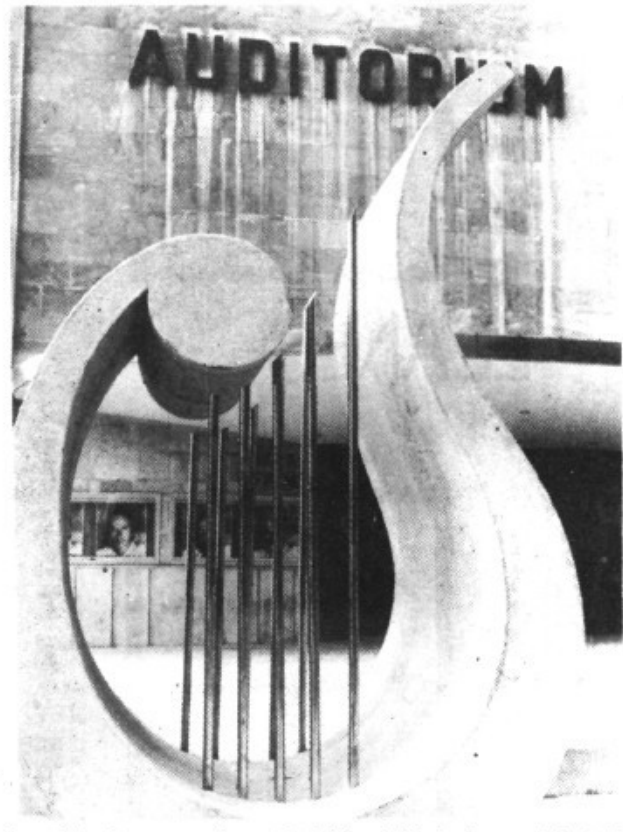
El projecte original estava signat per Lluís Ferruchí, encara que el resultat final és degut en una part molt important al propi Marc Fe-

rragut el qual va estudiar tant l'acústica natural que va esdevenir l'especialista més important d'Espanya en aquesta disciplina.

La vida va allunyar potser un poc a Ferragut d'Inca, però la seva obra va posar el mon de la nostra ciutat, ja que tothom recorda en parlar d'ell la seva ascendència.

Ferragut ha estat un home que ha fet pàtria d'una manera insistent i callada, i precisament on és més difícil triu: a casa seva. Com sentència el seu fill, Rafel Ferragut, "mon pare era un brusquer". Un brusquer genial.

J.Ma.R.

Aquest és el monument que Ciutat ha dedicat a la memòria de Marc Ferragut per subscripció popular.

feim camí per la pau...

Els darrers anys han assenyalat un tomb decisiu pel que fa a l'amenaça de guerra. La calma relativa que gaudia la societat europea (la de l'est i la de l'oest) des de pràcticament la fi de la segona Gran Guerra ha esdevingut avui una por creixent davant l'augment espectacular dels riscos d'una nova conflagració, possiblement la darrera a causa de la capacitat de destrucció acumulada als arsenals d'ambdós blocs militans: l'OTAN i el Pacte de Varsòvia.

Del 1979 ençà, diversos fets mostren aquesta perillosa evolució planificada a les foscuries del Pentàgon/Kremlin:

—La decisió de l'OTAN i del Pacte de Varsòvia d'instal·lar 572 euromíssils i desplegar a la RDA i Txecoslovàquia SS-21 i SS-22 respectivament, la qual cosa obre

la possibilitat teòrica de planificar una guerra nuclear limitada a Europa que no afectàs els EUA ni la part asiàtica de la URSS.

—La prioritat política atorgada a la investigació i experimentació de nous sistemes i espais de conflicte: guerra espacial, química, fins i tot parapsicològica.

—L'acumulació d'un potencial mortífer conjunt capaç de destruir —fent un calcul moderat— un mínim de 7 vegades la Terra sencera.

—L'increment espectacular del comerç d'armes ver el Tercer Món i la configuració de la indústria de la guerra com el sector econòmic d'avantguarda als països desenvolupats...

Mentre el Món despèn 1.000 milions de dòlars diaris en armament, 100 milions de nins menors de 5

anys passen fam diàriament (dels quals un mínim de 15 milions morirà víctima d'epidèmies o de fam). El cost d'un sol tanc equival a l'equipament complet de 520 aules escolars!

Davant tal panorama, importants sectors dels pobles d'Europa estan prenent iniciatives per a la Pau, és a dir, contra tots els míssils i la nuclearització creixent del planeta. I també a l'Estat Espanyol la consciència popular comença a esser gran. D'entre l'allau d'iniciatives que estan sorgint, una d'elles, pràcticament inèdita arreu d'Europa, és l'Associació d'Amics de la Fundació per la Pau que ara hom intenta crear a Mallorca. Concebuda com a plataforma independent de serveis (documentació, material filmic, etc.) a tots els grups i persones interessades a crear la pau, l'Asso-

ciació pacifista ha començat a tirar endavant.

En tot cas, la constitució de l'Associació d'Amics de la Fundació per la Pau a Mallorca inicia l'organització unitària del pacifisme a la nostra illa. Participar en ella és una invitació a la tasca política prioritària avui: aturar la guerra, això és, en principi i de Mallorca estant, lluitar per la celebració del referèndum per a la sortida de l'OTAN i la desmilitarització de l'illa eliminant les bases militars USA del nostre país (Puig Major, Sóller, Porto-Pí, etc.).

Per a més informació adreçau-vos a Associació D'Amics per la Pau.

C/. Impremta, 1. Ciutat.

Telèfon 223299 (només dimecres).

JOAN BUADES

pingüin

LLANES VALRIU

esmeralda

CLUB SPORT INCA

INICIA SUS CURSILLOS DE:

- **Gimnasia Rítmica**
- **Gimnasia Jazz y**
- **Aerobic**

para todas las edades.

Clases a cargo de Lda. en Educación Física y entrenadora de Gimnasia Deportiva.

INSCRIPCIONES EN CLUB SPORT INCA,
Teléfono: 50 03 77

Quina bassa

Els pobles que qualcú vol fer tornar esguerrós de ciutat a força de metre i metres de ciment, volen ser, com sempre, petits, assossegats amb olor de pi o d'ametler i amb renou de picarols d'ovelles i cants d'ocells.

Aquests pobles a part de tot això, tenen molta vida interna, a vegades tempestuosa, i no necessiten premsa local per fer sobre les noves que corren com l'aigua pels torrents en ple hivern, de boca en boca, i passen per les orelles de tothom i s'amplifiquen d'unes a d'altres.

I a Selva, on puc trobar qualcú? Els carrers semblen deserts, plens de fred, de vent i d'aigua del cel per terra. No hi ha més remei que anar de cafès per trobar els amics i conèixer qui és la darrera fadrina embarassada.

Em pareix que he arribat com a massa prest: aquí estic quasi tot sol, amb el taверner que fa cara de tenir poca xerrera.

Arà, però, s'arregla la cosa: acaba d'entrar un personatge de la vida política local que, si més no, estarà al dia en aquells assumptes oficials que a la majoria de veïnats ens patinen un poc per damunt...

—Com anam, Vicenç? Fes el favor de seure una estona amb mi, i conta'm què passa p'és nostre poble.

—Hi ha molt de bullit per la casa d'és poble, coses que van bé i d'altres que no hi van tant.

—No emprenyis, que tot pareix una bassa d'oli! Però, conta! Xerra de qualche

cosa en concret, a veure si m'inform de tot.

—Jo crec que ses coses, en general, milloren, i de cada vegada devem més pocs dobbers perquè, com saps, lo més greu que va trobar es consistori actual va ser una bona bancarrota en es comptes municipals, i ara, en perjudici de poder-mos lluir amb obres vistoses i actes espectaculars, estam tapant tot lo possible es forat. Però així i tot tenim en marxa obres d'infraestructura com Sa Placeta de Biniamar i es poliesportiu de Selva, i també arribarem a asfaltar tots es camins veïnals.

—Però lo teu, Vicenç, és s'àrea cultural. Conta'm una mica es teus negocis que són més entretinguts que es números i s'infraestructura...

—Idò mira: fa pocs dies degueres sobre allò de sa festa de carnaval que vàrem organitzar a Sa Placeta de Varella, eh? Va ser un èxit encara que s'aigo emprenyàs un poc quan sa cosa anava millor. Va col·laborar molta de gent, i sobretot, desfressant-se que era de lo que se tractava. També fa un parei de setmanes s'organitzà una conferència a càrrec des G.O.B., una sembrada d'arbres en es terreny que enrevolta es camp de futbol, una sembrada molt important que s'anirà fent a Sa Comuna.

—Tu que ets una mica o un molt es regidor dets joves de Selva, què feis per a ells, des de l'ajuntament?

—Te posaré un exemple de lo darrer que he fet i feim ara: ajudar lo més possible es "quintos" d'enguany, perquè duguin a terme, i bé, ses festes de Cristo Rei i ses de Sa Creu, juntament, i segons sa seva pròpia decisió, amb sa comissió de veïnats de Camarata.

Perdona'm, Vicenç, però ara s'acosta a sa barra un des joves metges des poble i vui fer un "cambio

de tercio".

—Com anam, doctor? Si no te sap greu, me podries contestar com a metge i com a selvatgí: aniria bé p'és nostros joves fer un curset d'educació sexual, o creus que ja passen d'això?

—No només aniria bé, sinó que crec que és molt necessari. Fins fa poc era un tema "tabú", i quan pareix que tothom el té una mica superat, encara hi ha una majoria de gent desinformada. Un detall significatiu de sa manca d'educació i preparació sexual és sa gran quantitat d'embarassos prematurs que hi ha, amb es consegüent disgust per tothom.

Molt bé. Un altre dia, ja

errarem més de la sanitat que és un tema força important, però ara que veig per aquest bar un dels "quintos 84" que han començat dies enrera a fer renou i vendre paperetes de rifa, li voldria demanar que em contin les facilitats que han tengut per començar les festes: Llorenç què me dius de tot això? que no vols xerrar? que passes de mi? bé que fas, homo, però a veure si al final no passau de tot i sou més nets que els "quintos 83", que varen deixar Cristo Rei fet una bassa, i no d'oli sinó de m....

MIQUEL PUIGSERVER
MIR

Que passa aquí

Biniamar es un pueblo, hermoso y querido pueblo, pequeño que puede hacerse famoso por los grandes desmanes que se están cometiendo.

Desde hace poco más de un año se están realizando unas construcciones que nos olemos que son totalmente contrapuestas con la legalidad vigente en materia urbanística. El constructor es de Biniamar, se presentó como candidato de Alianza Popular en las elecciones pasadas, y parece que no quiere tener en cuenta el entorno que le rodea y no duda en construir pisos y más pisos y otros que tienen en proyecto en la finca vecina del convento de las monjas. Los mamotretos

que está realizando tal vez quedarían "preciosos" en otro lugar, pero no en Biniamar por el que no parece sentir ni un ápice de respeto.

LAS CALLES,
UN DESMADRE

Y de las calles hay que decir que su estado es vergonzoso. Un buen día se decidieron a realizar el alcantarillado y han pasado los años y nadie parece darse cuenta de que es precioso asfaltar.

AGUA NO
POTABLE

Y quiero decir que las dos cisternas públicas que hay en Biniamar tienen el agua contaminada.

Los que diariamente tenemos que vivir en este pueblo pensamos que no nos merecemos tantos despropósitos.

¿Por qué no se investiga lo de las obras del constructor?

¿Por qué no se asfaltan las calles?

¿Por qué se ha dejado que se contamine el agua de las dos cisternas públicas?

JOAN "BALDUFETA"

CERDA - RAMIS

Crisi a la casa "blanc i negre"

El Constança ha sido noticia de primerísima actua en la isla a raíz del espectador enfrentamiento ent ex-directivo, Antonio Ramis, 30 años, comerciante actual presidente Jorge Cerdá.

Las hostilidades, que tienen como fondo las elecciones del próximo mes de junio, se iniciaron con durísimos ataques de Ramis a la actual directiva, a quienes acusó de permitir "oscuros manejos en los dineros recaudados en concepto de socios" y el de llevar el club "como un hobby o capricho sin informar de nada a nadie".

La reacción de Jorge Cerdá fue fulminante y presentó de inmediato un expediente contra su ex-directivo que obra en poder de la Federación Balear de Fútbol. Según Cerdá "somos inocentes de las acusaciones de este señor, a quien cesé hace dos meses por acuerdo de la directiva, y apenas la federación dé a

conocer su veredicto cre que Ramis jamás cumplirá sus deseos de llegar a la presidencia del Constança".

"CERDA DEBE DIMITIR"

Antonio Ramis, propietario de Ca'n Blancos, un conocido comercio de la ciudad, insiste en que "Jorge Cerdá ha cometido el error de llevar el club con el corazón y no con la cabeza y es preciso que dimita para preparar el Constança del futuro, más dinámico, con Comisiones Deportivas que funcionen de verdad, con otra mentalidad, abierto a la gente capacitada y que ame de verdad al club".

La meta de Ramis es,

lógicamente, acceder a la presidencia del Constança, y asegura que le apoyan un grupo de 18 personas, las 4 peñas del club y un programa realista, acorde con las circunstancias y sopesado en todas sus alternativas.

"El club tiene deudas —dice Ramis— y por lo menos habrán tres millones de déficit al final de temporada. Yo y cinco directivos más hemos firmado avales por esa cantidad y estoy dispuesto a poner encima de la mesa el medio millón que me corresponde si el resto de la directiva decide hacer lo mismo".

"RAMIS HA ARROJADO UNA MANCHA"

Mientras Jorge Cerdá se muestra dispuesto a llevar el caso hasta las últimas consecuencias y apelará incluso a la decisión final de los tribunales para "limpiar la mancha que Ramis

ha arrojado sobre la directiva".

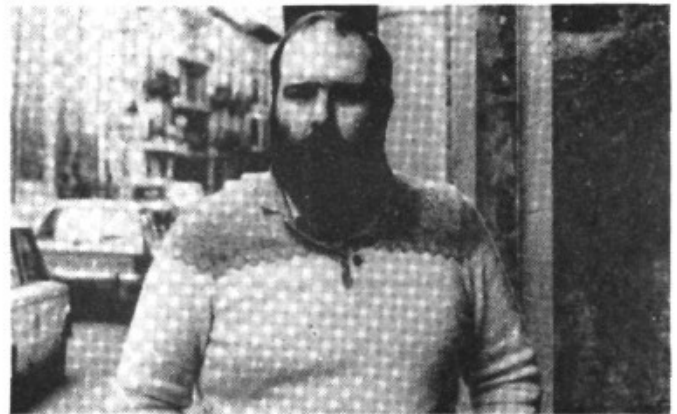
De momento, no está solo y Rafael Capó, un jugador de la plantilla declaró recientemente que él y sus compañeros "apoyan al presidente sin vacilaciones de ninguna especie".

"Cerdá siempre ha cumplido con lo pactado y lo consideramos incapaz de apoderarse de algún dinero que no le corresponde. Para nosotros, su palabra vale más que un contrato firmado y cuenta con todas nuestras simpatías".

LISTO PARA SENTENCIA

El caso está listo para sentencia y la Federación Balear de Fútbol tiene la última palabra. La decisión final, sin embargo, corresponde otorgarla a los socios en las elecciones del próximo 30 de Junio.

PATRICIO CANDIA

Canon

COPIADORAS - M. ESCRIBIR ELECTRONICAS

Pedro Salas Bannasar
DISTRIBUIDOR

Obispo Llopart, 105 - 107

Tel. 505381

INCA (Mallorca)

P O E S I A

SONET A LA MORT DE BARTOMEU SEGUI BELTRAN

GRAN AMIC DE MIQUEL RAMIS ALONSO

Amic Tomeu: a on és ta despedida?
Te n'has anat a veure don Miquel.
Esperau-me tots dos a dins el cel
com m'esperàveu a Son Serra de Marina.

M'heu deixat tots dos una ferida
com un bri de llum dintre el cervell
m'heu deixat encorralat dins aquesta illa
que enrevolteix igual que un trist ocell.

No heu pogut arribar a la primavera
però heu pogut arribar davant Maria.
Mare de tots i de l'amor, n'és ella.

Si podeu, enviau-me una benedicció
que el meu cor està embargat de pena
demanau-ho entre tots dos a Déu Nostre Senyor.

Vos esper.

MIQUEL ROSSELLO QUETGLAS
Día 2 de març de 1.984.

"NO"

No a la espera infructuosa de cualquier deseo aunque conlleve hermosos instantes y toda la desesperación posible.

No a un recuerdo ya hecho cenizas y pulverizado en el otoño pese a que su fantasma se aparezca en noches ingratas.

No a una caja de sorpresas y no a unas alforjas llenas de boletos con números que jamás serán los agraciados con el desastre de una fortuna inmerecida y siempre a destiempo.

No mil veces al recalcitrante desahogo de una pasión escondida en los aranceles de una bolsa aciaga y triste.

No a la destrucción de los claveles.

No que esconde un sí al amor. No por desaciertos pasados y simple y no por ser fuente de aguas turbias y amargas.

No al atardecer y no al alba cuando arrecia fuerte la lluvia y tras los cristales sólo hay una mirada perdida en la inmensidad del mar.

No de noguerra y no de nopaz.

Y en el no de la muerte, su no.

BOZERAS

Espirafocs

LLIBRES - PAPERS - EXPOSICIONS

BISBE COMPART, 127

TEL. 50 25 35 - INCA

Tou

PELUQUERO UNISEX

Calle Martin Medico, 20 · Tel. 503013 · Inca

Para mayor comodidad RESERVE. HORA

Les abelles d'Inca contra Rumasa

Rius de tinta ha mogut i mourà el dolorós —per a les nostres butxaques— i desprestigiador— per a les feineres abelles— escàndol RUMASA.

I d'eixa tinta, no sabem que s'en hagi gastat gens ni mica en defendre el bon nom d'uns insectes socials que amb el seu treball tants de profits aporten a la nostra comunitat: LES ABELLES.

Per aixó, ara que és temps de pol.linització, esclat anyal de vida vegetal, i perquè me dol profundament, vull preocupar-me per eixe poble que, sense beure-ho ni menjar-ho, s'ha vist, amb persistent reiteració, injustament desprestigiad i caricaturat. Injustament deshonestat.

M'ha costat, però ho he aconseguit. Prop de Son Fuster. Brusquinava. Bon temps per trovar-ne moltes lliures de servei. El lloc és un esperançador garrover. Allí hi són protegides dins el buit d'un corcat de la soca. Hi ha representació de tots els estaments del seu poble. Escombraires. Covadores d'ous, Dides, trescadores de nèctar, pol.len, propol.leus, aigua. Apissonadoras de pol.len, constructores de bresques, químiques, guardianes etc.

Hauren de perdonar els meus immensos desconeixements etològics. Disculpeu-me si penseu que som traditore.

De moment entenc perfectament. Estan molt, però que molt, empenyades.

Prend, ara, la paraula una trescadora de nèctar. En xerrar li regalima pels palps labials. Penso deu ser-hi de flor d'ametler.

“... Com aquest any s'ha abusat tant de determinat autor, nosaltres no volem ser oportunistes i soltar al món que també pensem fer una rebel.lió a la granja, perdó, a la caseta, al rusc. Però si volem aprofitar l'avinentsa per recomanar as humans, especialment als qui ens han fet mal desconeixen-nos, llegir Kropotkin o els nobel Maeterlinck i Von Frisch; fins i tot “L'abella Maia” de Bonsels. Però clar, pensam, que el començament del Gènesi encara pesa molt damunt l'orgull de l'home”.

Una trescadora de pol.len enfarinada de groc continua:

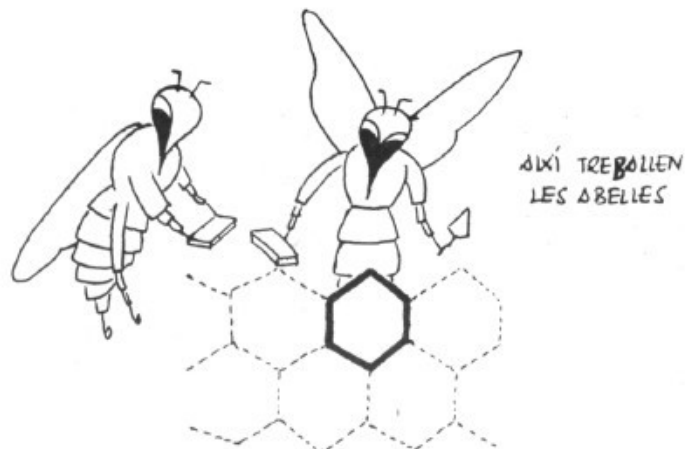
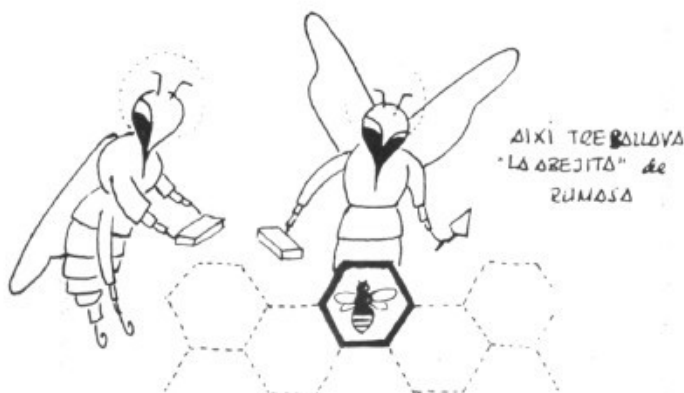
“... i sàpiga el món que RUMASA amb tota la seua porafernàlia pseudoapícola MAI ha tengut res a veure amb LES ABELLES. En tot cas deuen ser abelles d'una altra galaxia (es de Rumasa)”.

I me donen un dibuix on m'expliquen que MAI, MAI, LES ABELLES —sempre, sempre, “la abejita”— comencen la bresca per un costat de l'hexàgon. SEMPRE per un nètex, com pot certificar-ho qualsevol apicultor.

Queda clar, doncs, que Rumasa no les representa, ni mai ha tengut que veure amb elles. Que el mal que els ha fet ha estat molt i possiblement irreparable i que a través de les Associacions d'Amics de les Abelles (AA AA AA) pensen querellar-se contra el “holding”.

Mirant el dibuix que me donaren les abelles, no m'extranya, no que Rumasa fera CRAC!!!

JOAN RALLO GARCIA
Palma-Març / 84

LLIBRES

FRA JUNOY O L'AGONIA DELS SONS.

Jaume Cabré.

Ed. 62 Col·lecció "El Balançí."

Les acusacions contra fra Junoy, antic organista d'un convent franciscà, són terribles. Bisbe, canonges, superiors: tothom està estranyament interessat que el frare purgui els seus pecats. Fra Junoy, heterodox sense voler-ho ser, veu enfrontats els seus temors amb la inflexibilitat del poder; les seves veritats amb la duresa de la veritat. Tot una desfílada de personatges del món eclesiàstic, amb els seus odís i pors remouen cel i terra per enfonsar el frare d'fscol que troba consol en la seva fe antiga o en la música que amb prou feines recorda perquè l'han allunyat de l'orgue. Heretgia, vici, intolerància, corrupció i el toc humà dels qui porten el dubte al cor, congegeixen una història inèdi-

ta que engrapa el lector des de les primeres planes.

Amb aquesta obra l'autor ha guanyat el premi "Prudenci Bertrana" de 1983, i amb LA TERANYINA el "Sant Jordi" del mateix any.

AMB ULLS DE NEN

Francesco Tonucci.
Ed. Barcanova.

Es tracta d'un llibre original. La història d'un infant des de la seva concepció fins als primers cursos de bàsica.

L'autor aprofita per analitzar molt clarament les deficiències de l'Escola Tradicional i també les contradiccions de l'Escola Activa.

Aquest llibre és un intent d'introduir, en la ironia i en la provocació dels traços dels dibuixos, reflexions i investigacions al voltant de l'educació de l'infant.

morgana

EL LAGO DE LA BALLENA.

Midas Dekkers.
Ed. Debate.

M. Dekkers és biòleg i ha escrit aquesta novel·la per donar a conèixer les lluites de l'organització Greenpeace contra tots aquells que van a la caça dels animals marins que es troben en perill d'extinció.

EL LAGO DE LA BALLENA ens mostra un intrèpid adolescent que viatja al Pol Nord per preparar una futura expedició arqueològica. I'és allà on s'enfronta amb un grup de caçadors de balenes, al costat de la gent del Greenpeace.

pop
i
shop

e t
s a
t l
l i
l a
o n
o

moda
para
gente
joven

PAUL y CATHERINE

barco, 12 - tel. 503877 INCA

ES

JARDINET

plantas interior,
jardineria,
tierras

preparadas,

pajaros y

alimentos.

plaza orient, tel. 501036 inca

ARTS PLASTIQUES

crítica

En Julián Manzanares és, per damunt de tot, un artista disposat a enriquir-se amb el domini de múltiples tècniques i molt variades temàtiques que van des del retrat clàssic fins a la pintura més avantguardista. És el pol oposat a aquest altre tipus de pintor (tant freqüent per desgràcia) que s'instal·la còmodament en una sola tècnica en què s'especialitza i a la qual treu el suc mentre té rendibilitat. Però, res, continuem. Julián Manzanares ens mostra ara el fruit madur d'una pacient investigació tècnica sobre el pastel i que ja vé d'anys enrera. Barcelona, París, Holanda, Copenhague i Mallorca són algunes fites d'una llarga recerca artística que no du traces d'acabar per ara. Deïà, Campanet, Sa Pobla i Pollença són els pobles de Mallorca on ha residit, procurant sempre estar més aprop de la gent que artísticament li interessa.

Com més miram la seva obra més clar queda el seu domini tant en les gammes de colors freds com a les gammes de colors càlids fins el punt de donar a les carns humanes una riquesa d'expressions que igual ens mostren cossos flonjos i retorçuts dins la penombra com hermoses figures femenines de caderes i cuixes turgents amb la pell amarada de llum suau filtrada a través de transparències creant sensacions de càlides intimidats. La riquesa de textures, de rascats, de fibrositats i tons que se sobreposen i mesclen posen fredor o calor allà on ell pretén.

El tema del pa. La mà aferrant-se desesperadament al colom de la pau. La patata, que és a la vegada fruit, arrel i llavor (i homenatge a Sa Pobla). Carn i fècula, nodriment i fertilitat pintats per les mans d'un esperit inquiet. Objectes senzills i quotidians, però reblits de vida i sense caure en els bodegons tòpics o sobrecarregats.

Julián Manzanares té la sensibilitat de saber fer una obra d'art amb uns simples esbossos (o no tan simples?), amb poques línies, però sempre amb una sàvia barreja d'austeritat castellana i llum mediterrània.

Per altra banda és un pintor d'una gran honestedat, no s'aprofita del seu domini per fer caure l'espectador en efecticismes fàcils. No fa el més mínim esforç per

influir en els seus crítics i li molesta la vanitat de tants d'aficionats que s'esforcen tan poc en la feina i després presumeixen de bons pintors. S'alegra de veure en artistes més joves allots i al·lotes plens de currolles estètiques.

Manzanares és membre del Patronat per al Museu d'Art Modern de Sa Pobla. Està molt sovint amb tot quant artista o grup mostra inquietuds plàstiques i ganes de fer feina renovadora. Dins aquest ambient té una rara habilitat per respectar, admirar o comprendre tots els estils sense deixar-se influir per ningú.

Diu que s'ho passa malament, quan pinta; crear és parir i això sempre resulta dolorós.

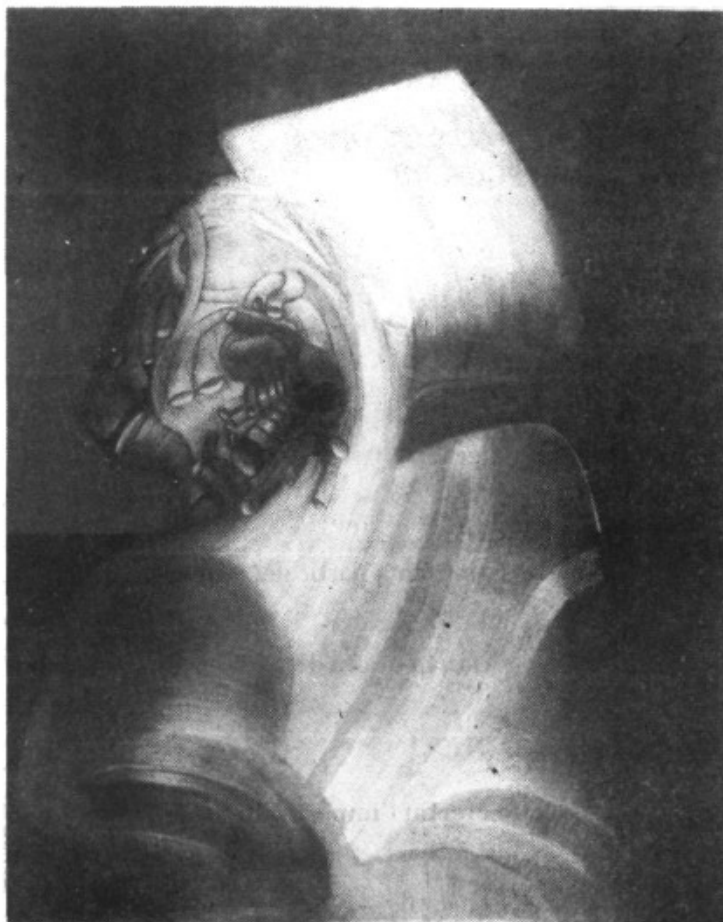
M'ha parlat bé de molts de pintors, i malament, de cap (això per a mi ha estat una cosa nova). Té les idees molt clares sobre la responsabilitat social de l'artista i no li passa pel coll que tantes persones facin de l'art una activitat superficial, descompromesa o frívola.

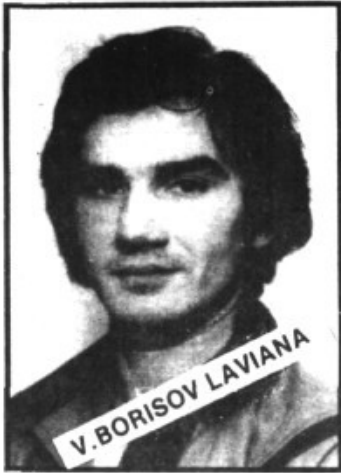
Jo diria que Manzanares és bastant autodidacta, però ell és agraït amb aquells que l'han recolzat: els seu germà, també

pintor; el seu mestre Bermejo Abenza... i pel seu anecdotari desfilen Tàpies, Guinovart, Guerrero Medina... En sembla endevinar-lo més identificat amb Gauguin, Van Gog o Miró; però ell no m'ha volgut dir quins pintors mallorquins del moment li agraden més perquè pensa que l'amistat amb alguns d'ells no el deixaria objectiu.

Recorrem la seva exposició de Sa Pobla i anam parlant. Francament, no té l'"habilitat" comercial de saber vendre la seva mercaderia. Però no li fa cap falta perquè ven a força de treball ben aconseguit.

Quan surti al carrer aquesta revista ja tindrà una exposició a Felanitx i haurà enviat per aquestes dates unes quantes obres a Copenhague. Julián Manzanares, bohemí, ciutadà del món, ric en amics i experiències humanes conserva el seu caràcter la noble aspror del bons castellans. Des de la seva casa actual, a dalt del Calvari de Pollença, mira per avall, entre escandalitzat i ingenu, aquest món on l'art és tantes vegades víctima d'adulteracions.

La pintura de Víctor Borisov dona una primera impressió de netedat i de minucios domini de la tècnica, el color i el dibuix.

Dins una atmosfera tranquil·la i plena d'una llum freda i tardorenca estan quietos uns personatges a vegades d'una gran soledat i altres vegades plens de somnis, de passions, de mort, de buidor i de podridura. Tenen des d'una distinció aristocràtica fins a una angoixa passiva reduïts a closques i pellerofes sobre ossos que ja no sostenen. Rostres que ens miren amb una expressió gelada i vidrenca.

Els paisatges de fons, amb unes riques gammes de verds i blaus, mostren profunds silencis sobre horitzons amb roquissars d'altres planetes, sense vegetals i sense més animals que qualche gavina o qualche aucell que vola siniestre.

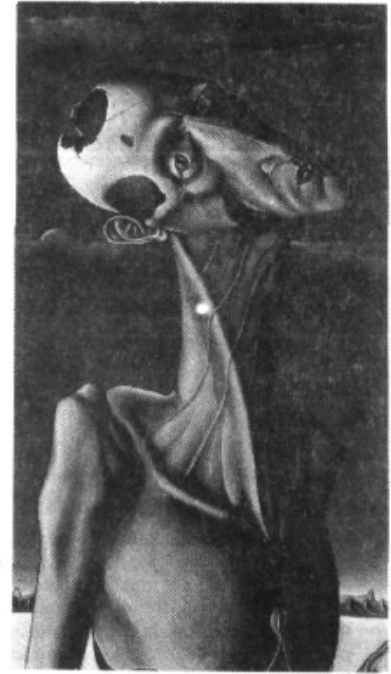
Cavalls picassians que, com els personatges, tenen a vegades deformacions esquelètiques de gran expressivitat.

En moltes de les seves obres està present l'ou, o les seves clovelles o pedres ovalades. Es el naixement continu, la nova vida a pesar de tot.

Parlam d'art, de pintura. Víctor Borisov sent a gust amb el que fa i no es nota a si mateix influències conscients de cap pintor. Diu que li agrada molt tot quant ha pintat en Picasso i parla molt bé d'alguns pintors d'estil molt distint del seu. Troba una rica font d'inspiració en l'Apocalipsi de Sant Joan i té el projecte d'estudiar i treballar sense presses el paisatge de Mallorca i la llum mediterrània com una experiència més que afegirà al seu bagatge artístic ja molt ample.

Havia anat a veure la seva obra però han estat sobretot els seus personatges que m'han mirat a mi amb una majestat de venes i tendons en tensió des d'un món de corcs i de xarol, de pellerofes i de margades. De persones altives i esbucades. Es un art que ens arriba molt endins, farcit de simbolismes i de metàfores.

PEP MAYANS

TARGETA DE SUBSCRIPCIO

Nom i llinatges:

Carrer:

Població:

Desig subscriure'm a partir del número.....per un any (12 números)

telèfon:

província:

Amb la quota de: subscriptor - col·laborador: 1500 pessetes.

subscriptor: 900 pessetes.

Faré efectiu l'import mitjançant:

—taló bancari adjunt número:

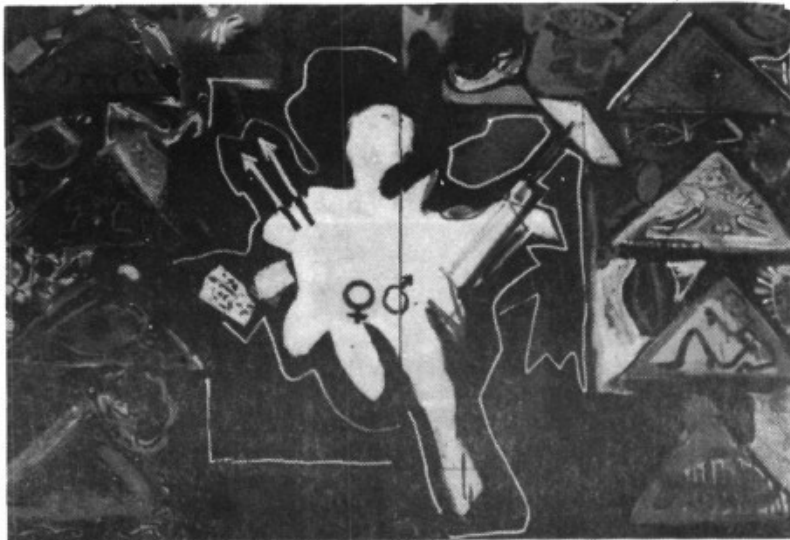
—domiciliació bancària:

—gir postal número:

PER QUÈ ELS ÀNGELS NO TENEN SEXE?

joan sastre quetglas

beca d'estudis ciutat de Palma, 1984

"Per què els àngels no tenen sexe?" (díptic) 194 X 130.

En aquestes cases de Barcelona on entre llum filtrada a estones pels patis interiors de l'Eixample, el tè i el cafè, malgrat la contaminació, encara tenen bon gust. Gràcies a Deu això només depèn de l'aigua potable i d'una bosseta de marca enregistrada. En Joan, que beu es tè sense sucre viu aquí des de fa cinc anys quan decidí venir-se a estudiar belles arts a terres catalanes. Encara que en Toni, un company d'estudis de Sineu, li diu que cada vegada pinta pitjor, en Joan ha guanyat aquest any una beca d'estudis a n'és Ciutat de Palma de pintura. Aquesta beca li permetrà viure un mes a París ambientar-se a n'el món de les darreres tendències i acabar de conèixer la història d'art dels museus. 'Es una d'aquestes oportunitats que s'han d'aprofitar si no te vols quedar tancat. Després de Belles Arts hi han poques sortides bé acabar donant classes a un institut i col·laborar així a augmentar el funcionariat, bé viure d'allò que més t'ha interessat sempre, pintant i exposant. Aquest, que és un camí difícil i que t'has d'anar obrint, necessita d'oportunitats com aquesta, que te vagin donant a conèixer. També hi ha marquetant a la pintura".

Després d'acabar els estudis a St. Francesc, on perdé les ganes, com molta gent que estudia en frares, de fer-se capellà; aquest mallorquí de Selva, que estudiava dibuix amb en Tano, ja tenia ben decidit donar sa gran passa damunt la mediterrània i eixamplar estudis a Barcelona, com actualment ho fan uns vuit mil mallorquins. "El cas de Belles però és diferent aquí no aprens realment amb els professors com aprendries una carrera de història o ciències; aprens per relació amb els teus companys, discutint amb ells tot allò que fas i anant a veure totes les manifestacions artístiques que pots. "Així, encara que tenguim professors renombrats com n'Hernández Pijoan al darrer curs de l'especialitat de pintura, la verdadera dialèctica artística és la que realitza amb els seus companys, entre els

que s'ha format un seguiment de les corrents més actuals en pintura: neoexpresionisme, salvatjades, transvanguardes... com és el cas d'en "Rafa", Rafael Forteza, de Ciutat, que precisament ha guanyat el Premi Ciutat de Palma. "El jurat del Ciutat de Palma, sembla que s'ha començat a donar compte de que un premi no ha de servir només per guardonar una labor de continuïtat i dedicació, sinó també i sobretot per donar oportunitats a joves artistes que d'altra manera passarien desapercibuts i als que trobar sala d'exposicions resulta una verdadera aventura".

"Per què els àngels no tenen sexe?" és el quadre premiat d'en Joan Sastre. Carregat de simbologies religioses i sexuals és un reflexe del tipus d'art que a ell li interessa. "Lo que vull és contar històries. Un quadre sense contingut no me diu res. M'agrada reflexar una vivència viscuda i a partir d'aquí, com més experiències tenguim el pintor, més rica serà l'obra que fassi".

Per en Joan, pintar es tenir consciència de tot allò que t'envolta, és un mètode de introspecció; de manera conscient o inconscient, apareixen als quadres elements que primer no relaciones però sí després quan hi ha distància, amb coses que has viscut.

La seva es una tècnica mixta; mescla olis i acrílics, pinta amb els dits o bé rasca la pintura quan convé; aprofita paquets i cartons que la casualitat ha fet interessants per afegir a les seves obres. "Se tracta d'especular, dins art mai has d'estar convençut d'allò que fas. L'art és una pura especulació".

De moment, mentre acaba el darrer curs de Belles Arts als vint i dos anys en Joan sap que té una petita passa donada. Després d'acabar, no tindrà almenys l'angoixa de tots aquells que s'han de plantetjar un futur immediat incert. Com a mínim, sap que després de París li espera l'oportunitat i el compromís d'una exposició que haurà de realitzar al cap d'un any.

Josep Ll. Mulet

POPULARS D'INCA - 84

amb el
suport de :

“RAIGUER REVISTA” convoca, amb motiu de les festes patronals de Sant Abdon i Sant Senén, els premis populars 84 a Inca.

El propòsit de la convocatòria és el de sebre l'opinió del ciutadà d'Inca sobre els seus veïns. Per això hem triat les persones més destacades en la política, empresa, mitjans de comunicació, comerç, esports, cultura i societat del nostre entorn. D'Entre ells han de sortir els més populars, segons la lliure elecció dels nostres lectors i dels oïents de l'emissora “RADIO BALEAR”, que presta la seva inestimable col.laboració al nostre concurs.

Potser en la llista que oferim s'hagin comès importants oblits, a pesar d'això la Redacció de “RAIGUER” ha pensat que durant els passats mesos els personatges que proposam han estat els més destacats en la vida de la nostra societat; en tot cas, ja hi haurà altres oportunitats.

Els catorze elegits són aquests; la paraula definitiva la tenen els nostres amics.

L'elecció dels populars de l'any és prou simple: es tracta d'enviar el cupó que incloem, amb els noms de dos dels personatges proposats. Entre tots els cupons enviats, es farà un recompte que donarà la llista dels tres “Populars 84”, a Inca.

Ah! També tenim premis per als electors: cada mes se sortejaran cinc subscripcions a la nostra revista.

CONCURS

“ populars d'inca-84 ”

EL MEU VOT ES PER:

PER TENIR OPCIO ALS PREMIS DEL CONCURS ,

EL MEU NOM ES

ADREÇA

Envià el present cupó a l'apartat 302 d'Inca o dur-lo personalment a la llibreria Espirafocs.

CANTIDATS A POPULAR D'INCA '84

VICENÇ BESTARD (Música).— Per la seva labor en la direcció de la banda "Unió Musical Inquense".

PEP BUADES (Comerç).— Un dels fundadors de l'Associació de Comerciants d'Inca i el seu principal impulsor.

RAMON FIGUEROLA CLADERA (Política).— El líder de més entitat que ha propiciat l'esquerra a Inca.

OBRA CULTURAL BALEAR (Cultura).— Una entitat dedicada a la normalització de la nostra llengua i cultura.

CRISTOBAL PELAEZ (Ràdio).— Un jove i marxós locutor.

PENYES DEL CONSTANCIA (Esports).— L'afició del Constància ha ressorgit.

ANTONI PONS SASTRE (Política).— El triomfador de les darreres eleccions municipals.

CATALINA SEGUI BELTRAN (Empresa).— Una de les poques dones empresàries de Mallorca.

LLORENÇ RIGO PORTELL (Pagesia).— Un defensor dels drets dels pagesos.

JAUME SERRA (Ball).— Una vida entregada al folklore mallorquí.

LA GLORIA (Esports).— Pel seu brillant ascens a 2a. Divisió.

JAUME SOLER CAPO (Premsa).— Per la seva dedicació a la informació.

SPORT INCA (Esports).— Pels èxits aconseguits popularitzant la natació.

CATALINA VALLORI SEGUI (Societat).— Pel seu interès en el món dels minusvàlids i la infància.

JAUME VILLALONGA REUS (Ràdio).— L'afició convertida en un digne nivell professional.

moda pell

Avinguda General Luque, 164 - Tel. 50 25 12

INCA - (Mallorca)